

SARA ARCOS VENTURINI

Caracterització dels models de relació afectivosexual contemporanis

TREBALL DE FI DE GRAU

dirigit per la Dra. GISELA FERRÉ REY

Grau de Psicologia

**UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI**

TARRAGONA

2026

ÍNDEX

RESUM	4
ABSTRACT	5
1.Marc teòric	6
1.1 Definició i origen de les relacions de parella des de la perspectiva biològica i psicològica	6
1.2 Evolució dels models de relació de parella	7
1.3.1 Relacions monògames	9
1.3.2 Relacions no monògames consensuades	9
1.3.3 Relacions ocasionals o sense compromís	10
1.3.4 Factors socials que influeixen en les relacions de parella actuals	11
1.4 Conductes relacionals: Ghosting i infidelitat.....	12
1.5 Influència de factors individuals en les relacions de parella ...	15
1.5.1 Tipus de relació i Aferrament.....	15
1.5.2 Tipus de relació i Soledat romàntica	15
1.5.3 Tipus de relació i Desitjabilitat social	16
1.5.4 Tipus de relació i Impulsivitat.....	16
1.5.5 Tipus de relació i Intel·ligència emocional.....	17
2. Objectius i hipòtesis	17
2.1 Objectiu general	17
2.2 Objectius específics	17
2.3 Hipòtesis	18
3. Metodologia	18
3.1 Disseny d'estudi.....	18
3.2 Participants	19
3.3 Instruments.....	19
3.3.1 Qüestionari sociodemogràfic i de conductes relacionals ..	20
3.3.2 Escala d'impulsivitat UPPS-P	20
3.3.3 Escala de soledat romàntica SESLAS-S	21
3.3.4 Escala d'intel·ligència emocional WLEIS-S	21
3.3.5 Escala de desitjabilitat social SDS	22
3.3.6 Qüestionari d'aferrament adult CR.....	23

3.4 Procediment	23
3.5 Anàlisi estadística	24
4. Resultats.....	25
5.Discussió.....	33
6.Limitacions.....	40
7.Conclusions.....	42
8.Bibliografia.....	43
9.Annexos	52

RESUM

Les relacions afectivosexuals actuals es caracteritzen per una creixent diversitat de models relacionals, que inclouen la monogàmia, les relacions no monògames consensuades i les relacions ocasionals o sense compromís. L'objectiu del present estudi és analitzar les variables psicològiques, relacionals i sociodemogràfiques associades al tipus de relació afectiva. Concretament, s'examinen diferències en aferrament adult, impulsivitat, soledat romàntica, intel·ligència emocional, desitjabilitat social, ghosting i infidelitat.

La mostra va estar formada per 149 participants d'entre 18 i 82 anys, que van respondre un qüestionari en línia autoadministrat amb preguntes sociodemogràfiques i instruments d'avaluació psicològica. Es van realitzar anàlisis descriptives, anàlisis ANOVA d'un factor i proves de chi-quadrat. Els resultats indiquen diferències significatives segons el tipus de relació en soledat romàntica, cerca d'emocions, manca de perseverança, desitjabilitat social, ghosting i infidelitat. Les relacions ocasionals s'associen amb nivells més baixos de soledat romàntica i una major freqüència de ghosting, mentre que les relacions no monògames consensuades presenten puntuacions més elevades en cerca d'emocions, desitjabilitat social i antecedents d'infidelitat. En canvi, la manca de perseverança presenta un patró diferent, amb puntuacions més elevades en el grup monògam. A més, el tipus de relació es va associar amb l'orientació sexual i l'entorn de residència. No es van observar diferències significatives en aferrament adult ni en intel·ligència emocional.

En conclusió, els resultats mostren que els diferents models de relació afectivosexual presenten perfils diferenciats i responen a factors psicològics, relacionals i socials diversos. Aquest estudi posa de manifest la necessitat d'abordar les relacions contemporànies des d'una mirada plural, contextualitzada i no patologitzant.

Paraules clau: relacions afectivosexuals, soledat romàntica, impulsivitat, desitjabilitat social, ghosting, infidelitat.

ABSTRACT

Current affective-sexual relationships are characterized by an increasing diversity of relational models, including monogamy, consensual non-monogamous relationships, and casual or non-committed relationships. The aim of the present study is to analyze the psychological, relational, and sociodemographic variables associated with the type of affective relationship. Specifically, differences in adult attachment, impulsivity, romantic loneliness, emotional intelligence, social desirability, ghosting, and infidelity are examined.

The sample consisted of 149 participants aged between 18 and 82 years, who completed a self-administered online questionnaire including sociodemographic questions and psychological assessment instruments. Descriptive analyses, one-way ANOVAs, and chi-square tests were performed. The results indicate significant differences according to relationship type in romantic loneliness, sensation seeking, lack of perseverance, social desirability, ghosting, and infidelity. Casual relationships were associated with lower levels of romantic loneliness and a higher frequency of ghosting, whereas consensual non-monogamous relationships showed higher scores in sensation seeking, social desirability, and previous experiences of infidelity. In contrast, lack of perseverance showed a different pattern, with higher scores in the monogamous group. No significant differences were observed in adult attachment or emotional intelligence. In addition, relationship type was associated with sexual orientation and residential environment.

In conclusion, the results show that different affective-sexual relationship models present differentiated profiles and are shaped by diverse psychological, relational, and social factors. This study highlights the need to approach contemporary relationships from a plural, contextualized, and non-pathologizing perspective.

Keywords: affective-sexual relationships, consensual non-monogamy, casual relationships, romantic loneliness, impulsivity, ghosting, infidelity.

1. Marc teòric

1.1 Definició i origen de les relacions de parella des de la perspectiva biològica i psicològica

Les relacions humanes, i en particular les relacions de parella, constitueixen una de les experiències més significatives i universals en la vida de les persones (Yela, 1997; Villegas & Mallor, 2012). Des d'una perspectiva evolutiva i biològica, aquestes relacions no són un fenomen exclusivament cultural, sinó que estan profundament arrelades en mecanismes adaptatius que han afavorit la supervivència de l'espècie. En aquest sentit, la formació de vincles de parella es defineix com l'associació selectiva entre dos individus de la mateixa espècie, un procés que ha evolucionat com a resposta a la necessitat d'optimitzar la reproducció i la supervivència de la descendència (Blumenthal & Young, 2023).

El procés pel qual dues persones passen de ser desconegudes a establir una relació afectiva estable segueix, malgrat la seva variabilitat individual, una seqüència relativament comuna (Yela, 1997). Inicialment es produeix una fase d'atracció, seguida de la decisió d'iniciar una relació. A mesura que augmenta la familiaritat, es desenvolupa un vincle emocional que pot derivar en l'experiència "d'estar enamorat". Aquest vincle es veu afavorit per la connexió emocional i física, incloent-hi la sexualitat, que pot aparèixer en diferents moments segons les característiques individuals de la relació. En humans, tot i la gran flexibilitat en els patrons de relació, des de la poligínia fins a la monogàmia serial, existeix una forta tendència a establir vincles de parella estables, presents de manera transversal en diferents cultures i moments històrics (Villegas & Mallor, 2012; Blumenthal & Young, 2023).

Des del punt de vista neurobiològic, l'amor i els vincles de parella tenen una funció adaptativa vinculada a la reproducció i al benestar físic i psicològic. Encara que l'experiència de l'enamorament pot considerar-se específicament humana a causa de les capacitats cognitives avançades, els processos biològics que el sustenten es basen en mecanismes cerebrals antics, anteriors a l'evolució de *Homo sapiens* (Blumenthal & Young, 2023). Aquests mecanismes regulen la formació del vincle, la sensació de recompensa i la

consolidació de la relació, contribuint a la cooperació entre individus i, en conseqüència, a la cura de la descendència.

Des d'una perspectiva psicològica i social, la relació de parella també s'entén com una experiència profundament influenciada pel context cultural i històric (Villegas & Mallor, 2012). Encara que l'amor és una experiència present en totes les cultures, la forma en què s'expressa i es desenvolupa la relació de parella varia en funció de les normes socials i les expectatives de cada societat. En aquest sentit, la relació de parella no es pot reduir únicament a l'amor, sinó que inclou altres components modulats per factors socials i personals (Maureira, 2011).

Des del model psicosocial proposat per Sternberg, l'amor està compost de tres elements principals: la passió, la intimitat i el compromís (Sternberg, 1989, 2002; Yela, 1997). La combinació d'aquests components dona lloc a diferents tipus d'amor, que poden evolucionar al llarg del temps. En les fases inicials de la relació, conegudes com a "*enamorament*", predomina una alta activació emocional i fisiològica, amb un augment intens de la passió i la intimitat. Posteriorment, en la fase intermèdia o "*d'amor passional*", aquests components continuen sent elevats, però incrementa progressivament el compromís. Finalment, en la fase "*d'amor company*", la passió disminueix mentre que la intimitat i el compromís es mantenen elevats, consolidant una relació estable i duradora (Yela, 1997).

En conjunt, l'origen de les relacions humanes s'explica per la interacció entre mecanismes biològics vinculats a la supervivència i la reproducció, i processos psicològics i socials que configuren l'experiència de l'amor i la formació del vincle (Blumenthal & Young, 2023; Villegas & Mallor, 2012). Això permet entendre les relacions de parella com un fenomen complex amb components neurobiològics, emocionals i socioculturals.

1.2 Evolució dels models de relació de parella

Les relacions de parella han evolucionat profundament al llarg de la història en funció dels canvis socials, culturals i econòmics, passant de models institucionals i normatius cap a formes més flexibles i centrades en l'individu (Robert-Brady, 2014; Esteinou, 2009-2010).

En les societats premodernes, la parella tenia un caràcter principalment funcional, orientat a la reproducció, la transmissió de béns i l'estabilitat social, sense que l'afecte fos el seu element central. Amb la modernitat, especialment entre els segles XVIII i XIX, s'introdueix progressivament l'amor romàntic com a base de la relació, basat en l'elecció lliure i el vincle emocional (Lindholm, 2006; Robert-Brady, 2014).

Al segle XX, especialment a partir de la revolució sexual, es produeixen canvis estructurals importants com la incorporació de la dona al mercat laboral, la separació entre sexualitat i reproducció i la generalització del divorci, fet que flexibilitza els models tradicionals de parella i els rols de gènere (Robert-Brady, 2014; Nicholls, 2013).

En la contemporaneïtat, el procés d'individualització reforça la idea de la parella com un projecte basat en la negociació i la satisfacció personal, fet que augmenta la llibertat d'elecció però també la fragilitat dels vincles (Alexe, 2010; Nicholls, 2013; Esteinou, 2009-2010). En aquest context emergeixen formes alternatives com el poliamor i les relacions no monògames, que qüestionen la monogàmia i reflecteixen la idea que l'amor és una construcció sociocultural. Paral·lelament, s'ha produït una major acceptació de la diversitat sexual i afectiva, incloent-hi les relacions homosexuals, així com una ampliació de les formes de convivència influenciada per la globalització i les tecnologies digitals (Robert-Brady, 2014; Nicholls, 2013).

En conjunt, els models de parella han passat d'una estructura rígida i normativa a un escenari plural i divers, en què coexisteixen formes tradicionals i contemporànies de relació (Esteinou, 2009-2010; Alexe, 2010).

1.3 Tipologia de relacions de parella

En l'actualitat, les relacions de parella es poden entendre com un conjunt divers de formes de vinculació que varien segons el grau d'exclusivitat, compromís i estructura del vincle. Des d'una perspectiva evolutiva, s'ha plantejat que les persones poden adoptar diferents estratègies relacionals en funció del context, ja que diversos tipus de relació poden complir funcions diferents dins la vida social i afectiva (Jonason et al., 2012; Jonason, 2013). En aquest sentit, la diversitat de formes de relació, incloent-hi les no

monògames consensuades, pot considerar-se part del rang habitual de la sexualitat humana i no necessàriament un indicador de disfunció psicològica (Rubel i Bogaert, 2015).

A més, diversos autors proposen que la monogàmia i la no monogàmia no s'han d'entendre com categories oposades, sinó com un continu en què les relacions poden situar-se en diferents punts segons les seves característiques (Parsons et al., 2012; Ferrer, 2018; Kelberga i Martinsone, 2021). Aquesta visió permet comprendre les relacions de parella com estructures flexibles i variables més que com models tancats.

1.3.1 Relacions monògames

La **monogàmia** fa referència a un tipus de relació en què les persones implicades estableixen un acord explícit o implícit d'exclusivitat sexual i afectiva, de manera que no es contemplen vincles romàntics o sexuals fora de la parella principal (Richards i Barker, 2013). Aquest model ha estat històricament el més estès i continua sent la forma de relació predominant en moltes societats.

Tot i això, la recerca indica que moltes relacions considerades monògames poden no ser completament exclusives en la pràctica, sinó que poden presentar diferents graus de flexibilitat o transgressió dels límits establerts (Duncombe et al., 2004; Kelberga i Martinsone, 2021).

1.3.2 Relacions no monògames consensuades

Les **relacions no monògames consensuades (CNM)** es defineixen com aquelles en què totes les persones implicades acorden explícitament la possibilitat de mantenir més d'una relació afectiva i/o sexual de manera simultània (Conley et al., 2012; Conley et al., 2013). Aquestes relacions inclouen diferents modalitats, com el poliamor, les relacions obertes i el swinging, que es diferencien pel tipus de vincle i el nivell d'implicació emocional (Barker, 2011; Richards i Barker, 2013; Rubel i Bogaert, 2015).

El **swinging** es basa habitualment en la participació de la parella en activitats sexuals amb terceres persones, sovint en contextos socials compartits,

mantenint la parella com a unitat central (Matsick et al., 2014; Grunt-Mejer i Campbell, 2016).

El **poliamor**, en canvi, implica la possibilitat de mantenir múltiples relacions amb component emocional i afectiu, que poden variar en estructura i intensitat segons els acords entre les persones implicades (Matsick et al., 2014; Wosick-Correa, 2010).

Les **relacions obertes**, per la seva banda, permeten relacions externes a la parella principal, generalment amb un enfocament més sexual i menys estructurat emocionalment (Matsick et al., 2014).

Existeixen variacions segons factors sociodemogràfics: en general, els homes mostren una major tendència cap a aquest tipus de dinàmiques relacionals (Levine et al., 2018). Igualment, s'ha identificat una presència rellevant de persones transgènere en contextos de no monogàmia consensuada (Levine et al., 2018). En relació amb l'orientació sexual, diferents estudis indiquen que les persones pertanyents a minories sexuals, especialment homosexuals i bisexuals, participen amb més freqüència en relacions no monògames en comparació amb les persones heterosexuales, fet que suggereix una major diversitat de models relacionals fora de la norma heteronormativa (Levine et al., 2018; Hauptert et al., 2017).

Diversos estudis indiquen que les relacions CNM poden presentar nivells de satisfacció, compromís i confiança comparables als de les relacions monògames, especialment en el cas del poliamor, on sovint es reporten nivells elevats de confiança i satisfacció relacional (Conley et al., 2017; Balzarini et al., 2019).

1.3.3 Relacions ocasionals o sense compromís

Les **relacions ocasionals o sense compromís** fan referència a interaccions sexuals que tenen lloc fora d'un context de relació estable o formalitzada. La literatura científica utilitza diferents termes per descriure aquest fenomen, com relacions sexuals ocasionals, trobades no vinculades a compromís o relacions sexuals no relacionals, tots ells referits a pràctiques sexuals fora d'un vincle afectiu estable (Claxton i Van Dulmen, 2013; Fisher et al., 2012; Epstein et al., 2009). En els darrers anys, el terme *hookup* s'ha consolidat

tant en l'àmbit acadèmic com social per referir-se a aquestes interaccions (Garcia et al., 2012).

Aquestes relacions poden adoptar diverses formes segons el grau de coneixement i implicació entre les persones. El *one night stand* fa referència a trobades puntuals entre persones que sovint s'acaben de conèixer i que no preveuen continuïtat. El *booty call* implica contactes puntuals amb finalitat sexual, generalment de manera espontània. Les relacions de tipus *fuck buddy* es caracteritzen per trobades sexuals recurrents entre persones conegudes sense vincle afectiu estable, mentre que els *friends with benefits* combinen amistat prèvia i relació sexual amb certa regularitat (Wentland i Reissing, 2014).

En conjunt, aquestes formes de relació es caracteritzen per una baixa implicació emocional i per l'absència d'un projecte relacional a llarg termini, tot i que poden variar en intensitat i continuïtat segons els casos.

Pel que fa a les diferències segons gènere, els homes tendeixen a experimentar de manera més positiva les relacions sense compromís quan es compleixen les seves expectatives d'intimitat física (Owen & Fincham, 2011). Aquestes diferències suggereixen que les variables sociodemogràfiques també poden modular la manera com es viuen i interpreten les relacions ocasionals.

1.3.4 Factors socials que influeixen en les relacions de parella actuals

En el context actual, les relacions de parella estan influenciades per diversos factors socials que han modificat profundament la manera com les persones estableixen vincles afectius i sexuals. Un dels elements més rellevants és l'aparició de les aplicacions de cites, que han transformat la manera de conèixer possibles parelles i han introduït noves dinàmiques en la formació de relacions. Aquestes plataformes s'han consolidat com un fenomen social global que ha canviat les regles de la interacció afectiva i sexual (Castro i Barrada, 2020).

Tot i l'augment d'oportunitats de connexió, diversos estudis indiquen que aquest fenomen no ha comportat necessàriament un increment de relacions

estables, sinó que fins i tot s'ha associat amb un augment del nombre de persones sense parella fixa (Copen et al., 2012; DePaulo, 2017). Aquest fet és fruit d'un excés d'alternatives i lògica d'elecció constant que dificulta el compromís i la selecció estable d'una parella (Iyengar i Lepper, 2000; Scheibehenne et al., 2010; Schwartz, 2004; Pronk i Denissen, 2019).

En aquest sentit, les relacions es desenvolupen en un context marcat per la rapidesa, la immediatesa i la disponibilitat constant d'alternatives.

Des d'una perspectiva sociològica, aquestes transformacions poden entendre's a partir del concepte de modernitat líquida proposat per Zygmunt Bauman, segons el qual les relacions afectives contemporànies es caracteritzen per la seva inestabilitat i flexibilitat (Bauman, 2000, 2005). En aquest marc, els vincles tendeixen a ser més fràgils i condicionats per la satisfacció immediata, mentre que el compromís a llarg termini es veu progressivament debilitat.

En conjunt, les relacions actuals es veuen influenciades per factors com la digitalització, l'excés d'opcions, l'individualisme i la cultura de la immediatesa, que configuren una nova manera d'entendre i viure els vincles afectius.

1.4 Conductes relacionals: Ghosting i infidelitat

En el marc de les relacions afectives actuals, l'impacte de les tecnologies digitals ha transformat profundament la manera com es gestionen la formació i la dissolució de les parelles (Pancani et al., 2022). En aquest context, emergeixen conductes com el ghosting i la infidelitat, que reflecteixen noves dinàmiques de desvinculació i ruptura d'acord amb la modernitat líquida.

Per una banda, el **ghosting** es defineix com l'acció d'acabar una relació de manera sobtada i unilateral mitjançant el cessament de tota comunicació, generalment a través de mitjans tecnològics (Navarro et al., 2020; Powell et al., 2021). Aquesta estratègia es diferencia d'altres formes de ruptura perquè priva la persona receptora de la possibilitat de comprendre el motiu de la separació o de realitzar un tancament emocional (Navarro et al., 2020), fet que pot associar-se amb sentiments de soledat, indefensió i una reducció de l'autoestima (Navarro et al., 2020; Herrera-López et al., 2024). Des del punt

de vista psicològic, el ghosting també pot entendre's com una forma de desvinculació evitativa, ja que implica interrompre el contacte sense afrontar directament el conflicte o la ruptura (Powell et al., 2021).

Aquest tipus de conducta s'ha relacionat especialment amb vincles breus, menys consolidats i amb menor compromís emocional. En aquest sentit, Koessler et al. (2019) van observar que les relacions finalitzades mitjançant ghosting tendien a ser més curtes i a presentar un vincle menys compromès que les relacions acabades de manera directa. A més, les aplicacions de cites poden facilitar formes de desvinculació ràpides i poc explícites, ja que permeten iniciar i interrompre contactes amb molta immediatesa (Navarro et al., 2020; Timmermans et al., 2021).

Per altra banda, la **infidelitat** es defineix com qualsevol comportament de tipus sexual, físic o emocional que viola les normes d'exclusivitat establertes dins d'una relació, i constitueix un dels principals factors associats a la seva ruptura (Weiser et al., 2014; Hall & Fincham, 2009). Aquest fenomen sovint es relaciona amb vincles febles o amb necessitats emocionals insatisfetes dins la relació principal (López Beltrán et al., 2017; Norona et al., 2018).

La manera com s'entén la infidelitat no és homogènia, sinó que depèn de factors subjectius influenciats pel gènere i l'orientació sexual. En general, els homes tendeixen a donar més importància a la infidelitat sexual, fet vinculat a una socialització que tendeix a legitimar la seva llibertat sexual (Katz-Wise & Hyde, 2014), mentre que les dones solen percebre com més greu la infidelitat emocional (Mogilski et al., 2019; Thompson & O'Sullivan, 2016).

A nivell sociodemogràfic, la prevalença de la infidelitat també varia segons l'edat, el gènere i l'orientació sexual. En general, la probabilitat d'infidelitat tendeix a disminuir amb l'edat (Levine et al., 2018), tot i que aquesta relació varia segons l'etapa vital i el gènere. En els homes, la probabilitat d'infidelitat augmenta fins a la maduresa, mentre que en les dones es concentra principalment a la mitjana edat, aspecte que s'ha relacionat amb factors evolutius i contextuais (Atkins et al., 2001). D'altra banda, les diferències més marcades s'observen en les dones, amb una prevalença més elevada d'infidelitat en lesbianes respecte a dones heterosexuales, mentre que en els

homes els patrons es mantenen relativament similars independentment de l'orientació sexual (Whitton et al., 2014).

El nivell educatiu manté una relació poc consistent amb la infidelitat. Tot i que nivells educatius més elevats poden associar-se a actituds més obertes, la conducta real sembla dependre en major mesura de factors contextuais i d'oportunitat (Allen et al., 2005).

Aquestes oportunitats també es troben condicionades per l'entorn classificat en rural, semirural, urbà mitjà i urbà gran segons el context geogràfic i social de l'individu. Els entorns urbans ofereixen una major diversitat de contactes i un grau superior d'anonimat, factors que poden facilitar les relacions fora de la parella, mentre que els entorns rurals presenten menys oportunitats d'interacció a causa de la menor densitat poblacional (Allen et al., 2005).

Aquesta realitat geogràfica es relaciona igualment amb les hores treballades setmanalment, les quals constitueixen un indicador de disponibilitat temporal i d'exposició social. En aquest sentit, l'entorn laboral pot afavorir la creació de vincles afectius o sexuals fora de la parella per la proximitat i el temps compartit (Allen et al., 2005; Atkins et al., 2001). En conjunt, tant els entorns urbans com una major càrrega horària s'associen a més oportunitats relacionals.

Tot i això, s'ha observat que l'acceptació d'aquestes conductes és més habitual en persones amb un estil d'aferrament evitatiu o amb actituds prèviament més permissives (DeWall et al., 2011; Romero-Palencia et al., 2008).

Per contra, en les relacions de no monogàmia consensuada, es sol prioritzar el vincle afectiu per sobre de l'exclusivitat física, mostrant una menor reactivitat negativa davant els contactes sexuals externs a la parella (Balzarini et al., 2021).

Tot i les seves diferències, ambdues conductes poden entendre's com a formes de gestionar la distància emocional i evitar el conflicte directe. En alguns casos, el ghosting també pot utilitzar-se com a manera d'acabar una relació després d'una infidelitat.

Pel que fa al ghosting, la seva prevalença es manté relativament estable segons l'edat i el gènere. Tanmateix, les persones de més edat tendeixen a presentar nivells més elevats de satisfacció vital, possiblement associats a una major estabilitat emocional i social (Navarro et al., 2020).

Ambdós fenòmens s'associen a perfils psicològics caracteritzats per una major evitació i malestar emocional, especialment quan es comparen amb relacions monògames o no monògames basades en la confiança i la transparència (Hangen et al., 2020). En general, això reflecteix vincles afectius i relacions menys estables pròpies de la cultura digital.

1.5 Influència de factors individuals en les relacions de parella

Les relacions de parella es configuren a partir de la interacció entre factors socials i personals, entre els quals les variables psicològiques adquireixen un paper rellevant en la manera com les persones estableixen, mantenen i interpreten els seus vincles afectius.

Altres variables personals, com l'autoestima o la satisfacció relacional, també poden influir en la manera com les persones viuen les seves relacions; tanmateix, el present estudi se centra específicament en l'aferrament, la impulsivitat, la soledat romàntica, la intel·ligència emocional i la desitjabilitat social.

1.5.1 Tipus de relació i Aferrament

L'aferrament s'entén com el sistema motivacional subjacent que regula la necessitat de seguretat i protecció en l'etapa adulta (Bowlby, 1982). Segons Hazan i Shaver (1987), els esquemes mentals establerts durant la infància condicionen la manera com es viu la intimitat en les relacions posteriors. Així, un estil d'aferrament segur afavoreix el compromís i l'estabilitat en relacions monògames, mentre que l'estil evitatiu s'associa amb vincles més breus i inestables, i s'ha proposat com a possible predictor del ghosting, entès com una forma d'evitació sistemàtica del vincle (Collins & Gillath, 2012).

1.5.2 Tipus de relació i Soledat romàntica

Aquest sistema d'aferrament es relaciona estretament amb la vivència de la **soledat**, entesa com la discrepància entre les expectatives relacionals i la

qualitat de la interacció social real (Hawkley & Capitanio, 2015). Quan no es disposa d'una base afectiva segura, la soledat emocional pot generar un buit que l'individu intenta compensar mitjançant vincles substitutius. En perfils amb aferrament ansiós o evitatiu, aquesta manca de seguretat incrementa la tendència a cercar relacions alternatives, actuant com a factor facilitador de la infidelitat, especialment quan la satisfacció amb la relació principal és baixa (Granillo-Velasco & Sánchez-Aragón, 2020; Barzallo Gualan & Medina Llivisupa, 2024). En aquest sentit, la soledat pot funcionar com un element desencadenant que porta algunes persones en relacions monògames cap a la no monogàmia no consensuada com a mecanisme de compensació afectiva.

1.5.3 Tipus de relació i Desitjabilitat social

Aquesta vivència de la soledat i de les dificultats relacionals també pot estar condicionada per la **desitjabilitat social**, entesa com la tendència a actuar o presentar-se d'acord amb allò que és socialment acceptable i valorat positivament pels altres (Crowne & Marlowe, 1960). En l'àmbit afectivosexual, aquesta variable pot influir en la manera com les persones construeixen els seus vincles, ja que les relacions estan marcades per normes socials sobre el compromís, l'exclusivitat i la responsabilitat afectiva.

A més, podria generar pressió per ajustar-se al model de parella socialment més acceptat, ja que la monogàmia és el model més normatiu (Conley et al., 2013; Rubel & Bogaert, 2015). Una major necessitat d'aprovació social podria reduir la probabilitat de dur a terme conductes percebudes negativament, com la infidelitat o el ghosting. En el cas de la infidelitat, aquesta conducta pot deteriorar la confiança i el benestar dins la relació (Hall & Fincham, 2009), mentre que el ghosting pot afectar negativament la persona que el rep, generant sentiments de soledat, indefensió o manca de tancament emocional (Navarro et al., 2020).

1.5.4 Tipus de relació i Impulsivitat

Aquesta tendència a la desconexió sovint es veu reforçada per la **impulsivitat** o manca d'autocontrol (Guerrero-Apolo et al., 2018), que pot afavorir dinàmiques de manipulació interpersonal (Sierra et al., 2023). Les persones impulsives tendeixen a prioritzar la gratificació immediata, cosa que

facilita la implicació en relacions ocasionals. En el context de relacions estables, aquesta baixa autoregulació pot augmentar el risc d'infidelitat, ja que permet mantenir un estil de vida hedonista malgrat el compromís adquirit, i també pot afavorir el ghosting com una via ràpida per evitar el malestar emocional associat a una ruptura explícita (Ludeña & Balbuca, 2026).

1.5.5 Tipus de relació i Intel·ligència emocional

Com a contrapunt regulador, la **intel·ligència emocional** es presenta com un factor clau en la gestió dels estats interns i el control dels impulsos (Goleman, 1995). Una intel·ligència emocional elevada no només afavoreix relacions més satisfactòries i cooperatives (Schutte et al., 2001), sinó que també actua com a factor protector davant la infidelitat, en reforçar la consciència de les seves conseqüències negatives (Torres Otálora et al., 2016). A més, facilita una resolució de conflictes i de les ruptures més assertiva i constructiva (Powell et al., 2021). Així mateix, la capacitat empàtica i de regulació emocional redueix la probabilitat de recórrer al ghosting, afavorint un tancament explícit i honest de les relacions. En aquest sentit, les persones amb una elevada intel·ligència emocional poden mostrar també una major predisposició cap a models de relació no monògams consensuats, ja que disposen de les habilitats necessàries per gestionar la comunicació, la transparència emocional i la negociació de límits que aquests contextos requereixen.

2. Objectius i hipòtesis

2.1 Objectiu general

El propòsit principal d'aquest estudi és analitzar les variables psicològiques, relacionals i sociodemogràfiques associades al tipus de relació afectiva o de parella.

2.2 Objectius específics

1. Analitzar si existeixen diferències en aferrament, impulsivitat, soledat romàntica, intel·ligència emocional i desitjabilitat social segons el tipus de relació afectiva.

2. Examinar si les conductes relacionals, concretament el ghosting i la infidelitat, varien segons el tipus de relació afectiva.
3. Analitzar l'associació entre el tipus de relació afectiva i diferents variables sociodemogràfiques, com l'edat, el gènere, l'orientació sexual, el nivell educatiu i l'entorn de residència.

2.3 Hipòtesis

1. S'espera que les variables psicològiques difereixin segons el tipus de relació afectiva. En concret, puntuacions més elevades en cerca d'emocions, intel·ligència emocional i desitjabilitat social en les relacions no monògames consensuades. A més, pel que fa a les relacions ocasionals s'anticipen nivells més baixos de soledat romàntica i puntuacions més elevades en prototips d'aferrament insegur.
2. Es preveu una major freqüència de ghosting en les relacions ocasionals o sense compromís, així com més antecedents d'infidelitat en les persones amb relacions no monògames consensuades.
3. S'espera que existeixin diferències en el tipus de relació afectiva segons les variables sociodemogràfiques. Específicament, es preveu una major presència de persones pertanyents a minories sexuals i de persones amb estudis superiors en les relacions no monògames consensuades. També s'espera que aquest model relacional sigui més freqüent en persones residents en entorns urbans grans. Pel que fa al gènere, es preveu una major presència d'homes en les relacions ocasionals o sense compromís. Finalment, pel que fa a l'edat, s'espera que les persones amb relacions monògames presentin una edat més elevada que els altres models.

3. Metodologia

3.1 Disseny d'estudi

Es va realitzar un estudi quantitatiu, transversal i de tipus correlacional amb l'objectiu d'analitzar les variables psicològiques, relacionals i sociodemogràfiques associades al tipus de relació afectiva.

3.2 Participants

La mostra final va estar formada per 149 participants d'entre 18 i 82 anys, amb una edat mitjana de 38,91 anys (DT = 14,65). La participació va ser voluntària i anònima.

Pel que fa a la distribució segons el gènere, es va observar una presència majoritària de dones, amb 103 participants, que representen el 69,1% de la mostra, seguides dels homes, amb 42 participants, equivalents al 28,2%, i de les persones amb altres identitats de gènere, amb 4 participants, que representen el 2,7%. La mostra ha estat formada majoritàriament per persones heterosexuales, concretament 106 participants (71,1%), seguides de 26 persones bisexuals (17,4%). La resta de participants es van distribuir entre orientacions homosexuals, pansexuals/omnisexuals/multisexuals, demisexuals, queer/polisexuals o van preferir no respondre.

Quant al nivell educatiu, van predominar les persones amb estudis universitaris de grau (n=47, 31,5%), seguides de les persones amb Formació Professional (n= 36, 24,2%) i estudis de postgrau o màster (n= 26, 17,4%). Pel que fa a l'entorn de residència, la major part de participants va indicar viure en entorns urbans mitjans (n=65, 43,6%) o urbans grans (n=39, 26,2%), mentre que una proporció menor va marcar residir en entorns semi-rurals (n=35, 23,5%) o rurals (n=8, 5,4%).

En relació amb les conductes relacionals, gairebé la meitat de la mostra va afirmar no haver realitzat mai ghosting (48,3%) i la majoria va indicar no haver estat mai infidel (69,8%).

Finalment, el model relacional més freqüent va ser la monogàmia (57,7%), seguit de les relacions no monògames consensuades (24,2%) i de les relacions ocasionals o sense compromís (17,4%).

3.3 Instruments

Per a la recollida de dades es va utilitzar un qüestionari en línia autoadministrat format per diferents blocs. En primer lloc, es van incloure preguntes sociodemogràfiques i relacionals elaborades específicament per a aquest estudi. Posteriorment, es van administrar diversos instruments estandarditzats, seleccionats d'acord amb els objectius de la investigació.

3.3.1 Qüestionari sociodemogràfic i de conductes relacionals

Es va utilitzar un qüestionari ad hoc per recollir la informació sociodemogràfica general dels participants, concretament: **l'edat, el gènere, l'orientació sexual, el nivell educatiu i l'entorn de residència.**

Dins d'aquest bloc, es va demanar també quin tipus de relació descriu millor la situació actual o més recent de la persona, classificant-la en: **relació monògama, relació no monògama consensuada (CNM), relacions ocasionals o sense compromís, o no mantenir cap relació actualment.**

Així mateix, es van incloure preguntes específiques sobre conductes relacionals clau:

- **Ghosting:** definit com l'acció de deixar de respondre o desaparèixer d'una relació o interacció sense donar explicacions.
- **Infidelitat:** entesa com el fet de mantenir conductes afectives o sexuals amb una altra persona sense el consentiment de la parella, trencant l'acord d'exclusivitat.

En ambdós casos, les opcions de resposta s'estructuren mitjançant una escala de freqüència que va des de "mai" fins a "molt freqüentment"

3.3.2 Escala d'impulsivitat UPPS-P

Per avaluar la impulsivitat es van utilitzar dues dimensions de la versió breu espanyola de l'escala UPPS-P: **cerca d'emocions i manca de perseverança.** L'escala UPPS-P parteix del model multidimensional de la impulsivitat proposat per Whiteside i Lynam (2001), i la seva versió breu espanyola va ser validada per Cándido et al. (2012). Aquesta versió consta de 20 ítems i avalua cinc dimensions de la conducta impulsiva: urgència negativa, manca de premeditació, manca de perseverança, cerca d'emocions i urgència positiva.

En el present estudi únicament es van seleccionar aquestes dues dimensions, ja que són les més relacionades amb els objectius de la investigació. La dimensió de **cerca d'emocions** avalua la tendència a buscar experiències noves, estimulants i excitants, així com la predisposició a assumir certs riscos per viure aquest tipus d'experiències. Per altra banda, la dimensió **de manca**

de perseverança mesura la dificultat per mantenir l'atenció i persistir en tasques llargues, avorrides o difícils.

Els ítems es van respondre mitjançant una escala tipus Likert de 4 punts. En aquest estudi, les puntuacions es van codificar de manera que puntuacions més elevades indiquessin majors nivells d'impulsivitat en la dimensió corresponent. La dimensió de cerca d'emocions va presentar una consistència interna adequada ($\alpha = .793$), igual que la dimensió de manca de perseverança ($\alpha = .774$).

3.3.3 Escala de soledat romàntica SESLAS-S

Per avaluar la soledat romàntica es va utilitzar la subescala corresponent de l'adaptació al castellà de la Social and Emotional Loneliness Scale for Adults – Short Version (SELSA-S), també anomenada SESLA-S en la seva adaptació espanyola. Aquesta escala va ser adaptada al castellà per Yárnoz Yaben (2008) i avalua la soledat des d'una perspectiva multidimensional, distingint entre soledat social, soledat familiar i soledat romàntica.

En el present estudi únicament es va utilitzar la subescala de **soledat romàntica**, ja que és la dimensió més directament relacionada amb els objectius de la investigació. Aquesta subescala avalua la percepció de manca o insatisfacció respecte a una relació afectiva íntima o de parella. Per tant, permet mesurar fins a quin punt la persona percep una necessitat no satisfeta de connexió emocional dins l'àmbit romàntic.

Els ítems es van respondre mitjançant una escala tipus Likert de 5 punts, que va de 1 ("totalment en desacord") a 5 ("totalment d'acord"). Atès que la subescala inclou ítems formulats tant en sentit positiu com negatiu, les puntuacions es van recodificar quan va ser necessari perquè puntuacions més elevades indiquessin una major percepció de soledat romàntica. En el present estudi, la consistència interna de la subescala va ser elevada ($\alpha = .880$).

3.3.4 Escala d'intel·ligència emocional WLEIS-S

La intel·ligència emocional percebuda es va avaluar mitjançant dues dimensions de la versió espanyola de la Wong and Law Emotional Intelligence Scale (WLEIS-S), validada per Extremera Pacheco, Rey i Sánchez-Álvarez (2019). La WLEIS-S completa és un instrument d'autoinforme compost per 16 ítems que avalua quatre dimensions de la intel·ligència emocional:

avaluació de les pròpies emocions, avaluació de les emocions dels altres, ús de les emocions i regulació emocional.

En el present estudi únicament es van utilitzar les dues primeres dimensions de l'escala: avaluació de les pròpies emocions i avaluació de les emocions dels altres, ja que són les més relacionades amb els objectius de la investigació. La primera dimensió avalua la capacitat percebuda per identificar i comprendre les pròpies emocions, mentre que la segona mesura la capacitat percebuda per reconèixer i comprendre les emocions de les altres persones.

Els ítems es van respondre mitjançant una escala tipus Likert de 5 punts, que anava d'1 = "totalment en desacord" a 5 = "totalment d'acord". Les puntuacions més elevades indiquen nivells més alts d'intel·ligència emocional percebuda en les dimensions avaluades.

En aquesta investigació, l'escala va presentar una consistència interna adequada ($\alpha = .859$).

3.3.5 Escala de desitjabilitat social SDS

Per controlar el possible efecte de la desitjabilitat social en les respostes dels participants, es va administrar la Social Desirability Scale (SDS) de Marlowe i Crowne, en la seva adaptació espanyola de Ferrando i Chico (2000). Aquesta escala avalua la tendència de les persones a respondre de manera socialment acceptable o favorable, és a dir, a presentar una imatge positiva de si mateixes.

La versió utilitzada consta de 33 ítems amb format de resposta dicotòmic, en què les persones participants havien d'indicar si cada afirmació és "verdadera" o "falsa" segons la seva manera habitual de ser. Alguns ítems es van puntuar de manera invertida, d'acord amb les indicacions de correcció de l'escala.

Les puntuacions més elevades indiquen una major tendència a oferir respostes socialment desitjables. En aquest estudi es va treballar amb la puntuació obtinguda després de recodificar els ítems invertits segons les indicacions de l'escala. Tot i que el tractament estadístic pot diferenciar els ítems segons la direcció de resposta socialment desitjable, en aquest treball

la variable s'interpreta de manera global com a tendència a la desitjabilitat social. La consistència interna de l'escala va ser adequada ($\alpha = .741$).

3.3.6 Qüestionari d'aferrament adult CR

Per avaluar l'aferrament adult es va utilitzar el Relationship Questionnaire (RQ), desenvolupat originalment per Bartholomew i Horowitz (1991), en la seva versió castellana com a Cuestionario de Relación (CR), descrita per Yárnoz-Yaben i Comino (2011). Es tracta d'un instrument d'autoinforme que permet avaluar el patró d'aferrament adult a partir de quatre prototips relacionals: segur, desvaloritzador, preocupat i temorós.

El qüestionari està format per quatre descripcions breus sobre diferents maneres de relacionar-se afectivament amb els altres. En el present estudi, les persones participants havien d'escollir el paràgraf que millor descrivia la seva forma de relacionar-se afectivament. A més, també havien d'indicar el grau d'acord amb cadascuna de les quatre descripcions mitjançant una escala tipus Likert de 7 punts, que anava d'1 = "totalment en desacord" a 7 = "totalment d'acord".

El primer prototip correspon a *l'aferrament segur*, caracteritzat per la comoditat amb la intimitat emocional, la confiança en els altres i una baixa preocupació pel rebuig. El segon correspon a *l'aferrament desvaloritzador*, associat a la necessitat d'independència, autosuficiència i preferència per no dependre emocionalment dels altres. El tercer descriu *l'aferrament preocupat*, vinculat al desig d'una major intimitat afectiva i a la preocupació per la valoració dels altres. Finalment, el quart prototip correspon a *l'aferrament temorós*, caracteritzat pel desig de mantenir relacions afectives però amb dificultats per confiar plenament en els altres i por a ser ferit emocionalment.

D'aquesta manera, el qüestionari permet obtenir una classificació categòrica de l'estil d'aferrament predominant, així com una valoració dimensional del grau d'identificació amb cadascun dels quatre patrons d'aferrament.

3.4 Procediment

Primer, es va enviar la proposta de l'estudi al comitè d'ètica CEIPSA de la URV. Un cop es va obtenir l'aprovació, es va realitzar una revisió bibliogràfica per

identificar instruments d'avaluació fiables, validats i adequats per a la població espanyola.

Un cop seleccionats els instruments, es va dissenyar un qüestionari en línia autoadministrat mitjançant Microsoft Forms. A l'inici del formulari es va incorporar una explicació general de l'estudi, així com informació relativa a l'anonimat, la confidencialitat de les dades i el consentiment informat de les persones participants.

Com a criteris d'inclusió, es va establir ser major d'edat, haver mantingut almenys una relació afectiva o sexual i acceptar el consentiment informat abans d'iniciar el qüestionari. Es van excloure aquells qüestionaris que no van ser completats correctament.

La difusió del qüestionari es va fer principalment a través de xarxes socials, aplicacions de missatgeria i associacions o espais vinculats a les relacions no monògames consensuades, amb l'objectiu d'accedir a una mostra diversa pel que fa als diferents models relacionals.

Finalitzada la recollida de dades, les respostes obtingudes es van exportar, revisar i codificar per preparar-les per a l'anàlisi estadística. Posteriorment, les anàlisis es van dur a terme mitjançant el programa IBM SPSS Statistics.

3.5 Anàlisi estadística

Per a l'anàlisi estadística de les dades es va utilitzar el programa IBM SPSS Statistics. Prèviament a les anàlisis, es va dur a terme la revisió, codificació i depuració de la base de dades. Així mateix, es van invertir els ítems necessaris d'acord amb les instruccions de correcció dels instruments utilitzats, amb l'objectiu que les puntuacions obtingudes seguissin el mateix sentit interpretatiu dins de cada escala.

Posteriorment, es van calcular els estadístics descriptius de les variables principals, incloent-hi la mitjana, la desviació típica, el valor mínim i el valor màxim. Cal tenir en compte que la N pot variar lleugerament entre anàlisis a causa de valors perduts o respostes incompletes, per aquest motiu, s'especifica la N corresponent quan és necessari.

Després, es va analitzar si es complien els supòsits de normalitat mitjançant la prova de Kolmogorov-Smirnov i d'homocedasticitat mitjançant la prova de

Levene. En complir-se ambdós supòsits, es va procedir a utilitzar proves paramètriques.

A continuació, per examinar les diferències segons el tipus de relació afectiva, es van realitzar anàlisis ANOVA d'un factor per a les variables contínues. En aquelles variables en què es van observar diferències estadísticament significatives, es van calcular les mides de l'efecte mitjançant eta quadrat (η^2) i es van dur a terme comparacions post hoc amb correcció de Bonferroni per identificar entre quins grups es produïen aquestes diferències.

Per analitzar l'associació entre el tipus de relació afectiva i les variables sociodemogràfiques categòriques, com el gènere, l'orientació sexual, el nivell educatiu i l'entorn de residència, es van utilitzar proves de chi-quadrat. Quan l'associació va resultar significativa, es van analitzar els residus corregits tipificats per determinar quines categories explicaven principalment aquesta associació, considerant rellevants els valors superiors a $\pm 1,96$.

4. Resultats

Tal i com es pot observar en la **Taula 1**, es van trobar diferències estadísticament significatives en edat, ghosting, infidelitat, cerca d'emocions, manca de perseverança, soledat romàntica i desitjabilitat social en funció del tipus de relació afectiva. En canvi, no es van trobar diferències significatives en les dimensions d'aferrament ni d'intel·ligència emocional avaludes.

Taula 1

Diferències i estadístics descriptius de les variables estudiades segons el tipus de relació

Variable	F	gl	p	η^2	Monogàmia M (DT)	CNM M (DT)	Ocasionals M (DT)
Edat	8,725	2,145	< .001	.107	41,58 (16,41)	35,63 (8,60)	29,79 (13,49)
Ghosting	4,261	2,145	.016	.056	1,58 (0,69)	1,83 (0,66)	1,92 (0,78)
Infidelitat	5,409	2,145	.005	.069	1,33 (0,65)	1,74 (0,85)	1,29 (0,69)

Variable	F	gl	p	η^2	Monogàmia M (DT)	CNM M (DT)	Ocasionals M (DT)
Aferrament segur	0,945	2,145	.391	.013	5,37 (1,63)	5,17 (1,52)	4,96 (1,60)
Aferrament desvaloritzador	0,053	2,145	.948	.001	4,47 (2,00)	4,66 (1,66)	4,88 (1,65)
Aferrament preocupat	0,989	2,145	.374	.013	3,18 (1,69)	3,43 (2,02)	3,17 (1,83)
Aferrament temorós	0,639	2,145	.529	.009	2,82 (1,77)	2,71 (1,95)	3,00 (1,87)
Cerca d'emocions	12,349	2,145	< .001	.146	2,53 (0,89)	3,36 (0,78)	2,69 (1,04)
Manca de perseverança	4,114	2,145	.018	.054	4,01 (0,59)	3,69 (0,64)	3,86 (0,75)
Soledat romàntica	33,413	2,145	< .001	.315	4,10 (0,76)	4,02 (0,67)	2,77 (0,75)
IE: emocions pròpies	0,715	2,145	.491	.010	3,94 (0,61)	3,96 (0,72)	3,81 (0,86)
IE: emocions dels altres	0,160	2,145	.853	.002	3,86 (0,54)	3,85 (0,58)	3,85 (0,76)
Desitjabilitat social	15,324	2,145	< .001	.174	1,49 (0,15)	1,60 (0,12)	1,55 (0,13)

Nota. gl = Graus de llibertat, η^2 = eta quadrat, IE = intel·ligència emocional, CNM = relacions no monògames consensuades, M = mitjana, DT = desviació típica.

Les comparacions post hoc amb correcció de Bonferroni van permetre concretar entre quins grups es produïen les diferències significatives observades en L'ANOVA.

Pel que fa a l'**edat**, les persones amb relacions monògames presentaven una mitjana més elevada que les persones amb relacions no monògames consensuades (diferència de mitjanes = 7,013; $p = .041$) i que les persones

amb relacions ocasionals o sense compromís (diferència de mitjanes = 12,329; $p < .001$). La mida de l'efecte va ser moderada ($\eta^2 = .107$), fet que suggereix que les persones d'edats més elevades poden tenir una major tendència a situar-se en relacions monògames en comparació amb la resta de grups.

Aquest patró indica que la diferència principal es concentra en el grup monògam, que presenta una edat mitjana més elevada, mentre que les persones amb relacions no monògames consensuades i ocasionals no difereixen significativament entre elles. Aquest resultat podria estar relacionat amb diferències associades al moment vital, tot i que s'ha d'interpretar amb prudència, ja que el disseny de l'estudi no permet establir relacions causals.

En relació amb la **cerca d'emocions**, les persones amb relacions no monògames consensuades van mostrar puntuacions significativament més elevades que les persones amb relacions monògames (diferència de mitjanes = 3,430; $p < .001$) i que les persones amb relacions ocasionals o sense compromís (diferència de mitjanes = 2,808; $p = .007$). Atès que la mida de l'efecte va ser gran ($\eta^2 = .146$), es pot interpretar que les persones amb relacions no monògames consensuades solen mostrar una major tendència a buscar experiències noves, estimulants o excitants. Així, la cerca d'emocions sembla caracteritzar especialment el grup de relacions no monògames consensuades, ja que aquest grup difereix tant del grup monògam com del grup de relacions ocasionals.

En canvi, no es van observar diferències significatives entre el grup monògam i el grup de relacions ocasionals, fet que indica que la diferència principal no es troba entre relacions amb més o menys compromís, sinó en el grup de relacions no monògames consensuades.

També es van observar diferències significatives en **desitjabilitat social**. Les persones amb relacions no monògames consensuades van obtenir puntuacions més elevades que les persones amb relacions monògames (diferència de mitjanes = 3,209; $p < .001$), i les persones amb relacions ocasionals o sense compromís també van puntuar més alt que el grup monògam (diferència de mitjanes = 1,671; $p = .040$). La mida de l'efecte va

ser gran ($\eta^2 = .174$), fet que indica que les persones amb models relacionals menys normatius solen presentar una major tendència a respondre de manera socialment desitjable. Tot i que el grup de relacions no monògames consensuades va obtenir la mitjana més elevada, no es van trobar diferències significatives entre aquest grup i el de relacions ocasionals. Per tant, la diferència principal sembla produir-se entre les persones amb relacions monògames i aquelles que mantenen models relacionals alternatius, més que no pas entre els diferents tipus de relacions no convencionals.

Pel que fa a la **soledat romàntica**, les persones amb relacions ocasionals o sense compromís van presentar puntuacions significativament més baixes que les persones amb relacions monògames (diferència de mitjanes = 6,657; $p < .001$) i que les persones amb relacions no monògames consensuades (diferència de mitjanes = 6,335; $p < .001$). Tot i que la mitjana més elevada correspon al grup monògam, les persones amb relacions no monògames consensuades presenten nivells molt similars. Així, el contrast principal no es produeix entre monogàmia i CNM, sinó entre aquests dos grups i les relacions ocasionals o sense compromís.

Aquesta variable va presentar la mida de l'efecte més elevada ($\eta^2 = .315$), fet que indica que el tipus de relació afectiva està especialment associat a les diferències observades en aquesta dimensió. Així, les persones amb relacions ocasionals o sense compromís solen mostrar nivells més baixos de soledat romàntica, mentre que les persones amb relacions monògames i no monògames consensuades presenten puntuacions més elevades i similars entre elles. Aquest patró suggereix que la presència d'un vincle afectiu estable, independentment de la seva configuració relacional, no garanteix necessàriament una menor experiència de soledat en l'àmbit romàntic.

Respecte a la **manca de perseverança**, aquesta variable va presentar un patró diferent. Les persones amb relacions monògames van obtenir puntuacions significativament més elevades que les persones amb relacions no monògames consensuades (diferència de mitjanes = 1,392; $p = .017$). Tanmateix, la mida de l'efecte va ser petita, propera a moderada ($\eta^2 = .054$), per la qual cosa aquest resultat s'ha d'interpretar amb prudència. Aquest resultat contrasta amb el patró observat en cerca d'emocions i desitjabilitat

social, ja que en aquest cas és el grup monògam el que presenta puntuacions més elevades, mentre que el grup CNM mostra les puntuacions més baixes.

Aquest patró suggereix una tendència lleu del grup monògam a presentar més dificultats per mantenir l'esforç en comparació amb el grup de relacions no monògames consensuades. No obstant això, la magnitud reduïda de l'efecte indica que aquesta diferència té una rellevància pràctica limitada i que no es pot considerar una característica definidora d'un model relacional concret. A més, les persones amb relacions ocasionals o sense compromís van presentar puntuacions intermèdies, sense diferències significatives respecte als altres dos grups.

En relació amb les conductes relacionals, el grup de relacions ocasionals o sense compromís va mostrar una freqüència més elevada de **ghosting** que el grup monògam (diferència de mitjanes = 0,400; $p = .035$). La mida de l'efecte va ser petita, propera a moderada ($\eta^2 = .056$), fet que suggereix una tendència lleu a informar de més experiències relacionades amb el ghosting en aquest tipus de relació. Encara que el grup CNM presenta una mitjana intermèdia, la diferència significativa només apareix entre les relacions ocasionals i les monògames, fet que suggereix que el ghosting s'associa sobretot amb els vincles ocasionals.

Aquest resultat sembla concentrar-se principalment en les relacions ocasionals o sense compromís, ja que el grup de relacions no monògames consensuades va presentar una mitjana intermèdia, però no es van observar diferències significatives amb els altres grups.

En canvi, en el cas de la **infidelitat**, les persones amb relacions no monògames consensuades van presentar més antecedents que les persones amb relacions monògames (diferència de mitjanes = 0,424; $p = .008$) i que les persones amb relacions ocasionals o sense compromís (diferència de mitjanes = 0,481; $p = .025$). En aquest cas, la mida de l'efecte va ser moderada ($\eta^2 = .069$), fet que indica que aquest grup tendeix a informar de més antecedents d'infidelitat que la resta de grups. Aquest patró indica que els antecedents d'infidelitat no són més elevats en tots els models relacionals no convencionals, sinó específicament en el grup de relacions no monògames consensuades.

En canvi, no es van observar diferències significatives entre les persones amb relacions monògames i les persones amb relacions ocasionals, cosa que suggereix que la diferència principal es concentra en el grup de relacions no monògames consensuades.

Finalment, no es van observar diferències significatives en les dimensions **d'aferrament** ni en les dimensions **d'intel·ligència emocional** avaluades. Per tant, en aquesta mostra, el tipus de relació afectiva no sembla diferenciar-se clarament segons els prototips d'aferrament ni segons la intel·ligència emocional percebuda.

Respecte al gènere i l'orientació sexual, els resultats de la **Taula 2** van mostrar una associació estadísticament significativa entre el tipus de relació i l'orientació sexual, $\chi^2(12) = 57,438$, $p < .001$. En canvi, el gènere no va mostrar una associació significativa amb el tipus de relació, $\chi^2(4) = 5,821$, $p = .213$. L'anàlisi dels residus corregits va indicar que les persones heterosexuals estaven més representades en el grup de relacions monògames i menys representades en el grup de relacions no monògames consensuades. Per contra, algunes orientacions sexuals minoritàries, com la bisexualitat, la pansexualitat/omnisexualitat/multisexualitat i la demisexualitat, van aparèixer més representades en el grup de relacions no monògames consensuades.

Taula 2

Prova Chi-quadrat entre gènere i l'orientació sexual segons el tipus de relació

Variable	Grup	Monogàmia n (%)	CNM n (%)	Ocasionals n (%)	χ^2	gl	p
Gènere	Home	24 (32,9%)	8 (22,9%)	7 (29,2%)	5,821	4	.213
	Dona	48 (65,8%)	24 (68,6%)	17 (70,8%)			
	Altres identitats	1 (1,4%)	3 (8,6%)	0 (0,0%)			
Orientació sexual	Heterosexual	61 (83,6%)	8 (22,9%)	22 (91,7%)	57,438	12	< .001

Variable	Grup	Monogàmia n (%)	CNM n (%)	Ocasionals n (%)	χ^2	gl	p
	Homosexual	1 (1,4%)	3 (8,6%)	1 (4,2%)			
	Bisexual	8 (11,0%)	16 (45,7%)	1 (4,2%)			
	Pansexual/o mnisexual/m ultisexual	0 (0,0%)	5 (14,3%)	0 (0,0%)			
	Demisexual	0 (0,0%)	2 (5,7%)	0 (0,0%)			
	Queer/polise xual	2 (2,7%)	1 (2,9%)	0 (0,0%)			
	Prefereixo no contestar	1 (1,4%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)			

Nota. CNM = relacions no monògames consensuades; χ^2 = chi-quadrat; gl = graus de llibertat.

Seguidament, es va analitzar el nivell educatiu i l'entorn de residència. Com es pot observar a la **Taula 3**, els resultats van mostrar una associació significativa entre el tipus de relació i l'entorn de residència, $\chi^2(8) = 24,389$, $p = .002$.

En canvi, les persones amb relacions monògames es van concentrar principalment en entorns urbans mitjans, mentre que les persones amb relacions ocasionals o sense compromís es van distribuir sobretot entre entorns semi-rurals i urbans mitjans.

De forma contrària, tot i que descriptivament s'observa una proporció elevada de persones amb postgrau o màster dins del grup de relacions no monògames consensuades, el nivell educatiu no va mostrar una associació significativa amb el tipus de relació, $\chi^2(12) = 19,016$, $p = .088$. Aquest resultat suggereix que, almenys en aquesta mostra, el nivell educatiu no sembla ser un factor determinant a l'hora d'explicar l'elecció o la participació en un determinat model relacional. Per tant, no es pot concloure que el nivell educatiu diferenciï

de manera clara els tipus de relació afectiva en aquesta mostra, malgrat que descriptivament s'observin algunes tendències entre els grups.

Taula 3

Prova Chi-quadrat entre el nivell educatiu i l'entorn de residència segons el tipus de relació

Variable	Grup	Monogàmia n (%)	CNM n (%)	Ocasionals n (%)	χ^2	gl	p
Nivell educatiu	Educació primària	6 (8,2%)	0 (0,0%)	1 (4,2%)	19,016	12	.088
	ESO	6 (8,2%)	1 (2,9%)	3 (12,5%)			
	Batxillerat	6 (8,2%)	2 (5,7%)	5 (20,8%)			
	Formació Professional	18 (24,7%)	8 (22,9%)	4 (16,7%)			
	Estudis universitaris	26 (35,6%)	10 (28,6%)	9 (37,5%)			
	Postgrau/màster	10 (13,7%)	13 (37,1%)	2 (8,3%)			
	Doctorat	1 (1,4%)	1 (2,9%)	0 (0,0%)			
Entorn de residència	Rural	3 (4,1%)	2 (5,7%)	2 (8,3%)	24,389	8	.002
	Semi-rural	19 (26,0%)	3 (8,6%)	9 (37,5%)			
	Urbà mitjà	39 (53,4%)	11 (31,4%)	8 (33,3%)			
	Urbà gran	11 (15,1%)	19 (54,3%)	5 (20,8%)			

Variable	Grup	Monogàmia n (%)	CNM n (%)	Ocasionals n (%)	χ^2	gl	p
	Altres / no classificat	1 (1,4%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)			

Nota. CNM = relacions no monògames consensuades; χ^2 = chi-quadrat; gl = graus de llibertat.

Cal interpretar aquests resultats amb prudència, ja que en diverses de les anàlisis de chi-quadrat es van detectar freqüències esperades baixes en un nombre considerable de caselles: orientació sexual, 16 caselles (76,2%); nivell educatiu, 11 caselles (52,4%); entorn de residència, 6 caselles (40,0%); i gènere, 3 caselles (33,3%). Això indica que algunes combinacions de categories estaven representades per un nombre reduït de participants, fet que pot afectar la robustesa de les proves estadístiques i limitar la generalització dels resultats obtinguts.

5. Discussió

L'objectiu principal d'aquest estudi va ser analitzar quines variables psicològiques, relacionals i sociodemogràfiques s'associen amb el tipus de relació afectiva. En conjunt, els resultats mostren que els diferents models relacionals no es diferencien només pel grau d'exclusivitat o de compromís, sinó també per algunes característiques psicològiques, conductuals i socials. A continuació, es comenten els principals resultats obtinguts en funció de les tres hipòtesis plantejades.

En primer lloc, la **primera hipòtesi** es compleix parcialment. Es plantejava que les variables psicològiques diferirien segons el tipus de relació afectiva. Concretament, s'esperaven puntuacions més elevades en cerca d'emocions, intel·ligència emocional i desitjabilitat social en les relacions no monògames consensuades, així com nivells més baixos de soledat romàntica i puntuacions més elevades en prototips d'aferrament insegur en les relacions ocasionals o sense compromís.

Els resultats confirmen parcialment la hipòtesi, ja que les persones amb relacions no monògames consensuades van obtenir puntuacions més elevades en cerca d'emocions i desitjabilitat social, mentre que les persones amb relacions ocasionals van presentar nivells més baixos de soledat romàntica. A més, la soledat romàntica va ser la variable amb una mida de l'efecte més elevada, això indica que es tracta d'una de les dimensions que millor diferencia els models relacionals analitzats.

El fet que les persones amb relacions ocasionals presentin menys soledat romàntica pot semblar contrari a una visió més tradicional de les relacions de parella, en què l'absència d'un vincle estable podria associar-se a més solitud. Tot i això, aquesta troballa suggereix que les relacions ocasionals no s'han d'entendre necessàriament com una expressió de manca afectiva. En alguns casos, poden respondre a altres necessitats o preferències, com la llibertat, l'exploració o la satisfacció puntual. Aquesta interpretació és coherent amb estudis que indiquen que les relacions sexuals ocasionals no sempre tenen conseqüències negatives, sinó que el seu impacte depèn del context, de les motivacions personals i del grau de coherència amb els valors de cada persona (Owen & Fincham, 2011; Vrangalova & Ong, 2014).

En relació amb la cerca d'emocions, les persones amb relacions no monògames consensuades van puntuar més alt que la resta de grups. Aquest resultat pot reflectir una major predisposició a explorar experiències noves i a tolerar formes relacionals menys convencionals. Aquesta interpretació és coherent amb Banaszkievicz (2025), que va descriure en persones amb relacions poliamoroses un perfil caracteritzat per més obertura a l'experiència, tolerància a l'ambigüitat i disposició a assumir determinats riscos, juntament amb puntuacions més baixes en responsabilitat o consciència. En aquest sentit, les relacions no monògames consensuades podrien associar-se amb una manera més flexible i exploratòria d'entendre els vincles afectivosexuals.

Cal destacar però, que aquesta diferència no s'ha d'interpretar de manera patologitzant, ja que diversos estudis han mostrat que les relacions no monògames consensuades poden presentar nivells de satisfacció, confiança i compromís comparables als de les relacions monògames (Conley et al., 2017; Rubel & Bogaert, 2015).

També es van trobar diferències significatives pel que fa a la desitjabilitat social, en què les persones amb relacions no monògames consensuades i ocasionals van presentar puntuacions més elevades que les persones amb relacions monògames.

Tot i que no s'han identificat estudis que comparin directament la desitjabilitat social segons el tipus de relació afectiva, aquest resultat pot interpretar-se a partir del biaix d'autoinforme en conducta sexual i estigma cap als models relacionals no normatius.

Així doncs, aquestes dades podrien estar relacionades amb el pes social de la norma monògama, ja que continua sent el model relacional més acceptat i legitimat socialment. En aquest sentit, Moors et al. (2013) van evidenciar l'existència d'estigma cap a les persones que mantenen relacions no monògames consensuades. Per això, és possible que les persones que formen part de models relacionals menys normatius sentin una major necessitat de presentar la seva experiència d'una manera socialment acceptable. Així mateix, King (2022) assenyala que els estudis sobre conducta sexual basats en autoinformes poden veure's influïts per la tendència a respondre segons allò que es considera socialment desitjable.

Encara així, la hipòtesi no es confirma per les altres variables psicològiques incloses en l'objectiu, l'aferrament i la intel·ligència emocional, les quals no van demostrar diferències significatives segons el tipus de relació afectiva.

Això no suposa que no es tracti de variables importants, sinó que podrien estar més relacionades amb el funcionament i la qualitat del vincle que no pas amb el tipus de relació en si mateix. En aquesta línia, Moors et al. (2015) van trobar que l'evitació en l'aferrament predeïa una major disposició a considerar relacions no monògames consensuades, però no necessàriament una major participació real en aquest tipus de relacions. Per tant, l'aferrament podria estar més vinculat a les actituds o predisposicions cap a determinats models relacionals que no pas a la configuració relacional mantinguda en el moment de l'estudi.

De manera similar, la intel·ligència emocional s'ha relacionat amb un millor ajustament en les relacions de parella. En referència a això, Malouff et al., (2014), van trobar una associació positiva entre la intel·ligència emocional i

la qualitat de les relacions romàntiques, tant des de la percepció de la persona com de la parella. Encara que, l'evidència no mostra una diferència consistent entre els models relacionals concrets. Això podria explicar que, en aquesta mostra, no s'observessin diferències significatives en aquesta variable segons el tipus de relació.

Finalment, la manca de perseverança va mostrar un patró diferent del que s'esperava. Cal tenir en compte que, en aquesta variable, una puntuació més elevada reflecteix més dificultats per mantenir l'esforç o la constància. El grup monògam va obtenir puntuacions més elevades que el grup de relacions no monògames consensuades. Tot i així, ha d'interpretar-se amb prudència, ja que no implica necessàriament més dificultats.

Més aviat, podria tractar-se d'un resultat específic d'aquesta mostra o d'una diferència puntual en aquesta dimensió concreta de la impulsivitat. En aquest sentit, Banaszkiewicz (2025) també assenyala que les persones amb relacions no monògames consensuades poden presentar perfils de personalitat complexos, amb més obertura i tolerància a l'ambigüitat, però també amb diferències en altres trets com la responsabilitat o consciència. Per tant, aquests resultats no permeten afirmar que un model relacional sigui més funcional que un altre, sinó que mostren que les dimensions de la impulsivitat i la personalitat poden manifestar-se de manera diferent segons el grup analitzat.

En segon lloc, la **segona hipòtesi** es compleix. Es preveia una major freqüència de ghosting en les relacions ocasionals o sense compromís, així com més antecedents d'infidelitat en les persones amb relacions no monògames consensuades en comparació amb les persones amb relacions monògames.

Els resultats van mostrar que les persones amb relacions ocasionals o sense compromís presentaven una major freqüència de ghosting respecte al grup monògam. Aquesta troballa es pot entendre a partir de les característiques pròpies d'aquest tipus de vincles, sovint més breus, menys consolidats i amb expectatives de continuïtat menys definides. En aquesta línia, Koessler et al. (2019) van observar que les relacions finalitzades mitjançant ghosting

tendien a presentar una durada més curta i un vincle menys consolidat que les relacions acabades de manera directa.

Aquesta dinàmica també pot situar-se dins del context relacional actual, marcat per la immediatesa digital i l'ús d'aplicacions de cites. Timmermans et al. (2021) van estudiar el ghosting en aquest tipus d'espais, on la facilitat per iniciar i interrompre contactes, juntament amb la disponibilitat constant de noves opcions, pot contribuir a normalitzar formes de desvinculació ràpides i poc explícites. Així, en relacions ocasionals o de baixa implicació, el ghosting pot aparèixer com una manera evitativa de finalitzar el contacte sense haver de gestionar explícitament el conflicte, el malestar o les expectatives de l'altra persona, tal com també plantegen Powell et al. (2021).

Alhora, Navarro et al. (2020) assenyalen que aquesta desaparició sobtada pot dificultar el tancament emocional de qui la rep, fet que reforça la importància de comprendre el ghosting no només com una conducta de ruptura, sinó també com una dinàmica amb possibles conseqüències emocionals.

Respecte a la infidelitat, les persones amb relacions no monògames consensuades van presentar més antecedents en comparació amb les persones amb relacions monògames i ocasionals. Aquest resultat s'ha d'interpretar amb prudència, ja que la no-monogàmia consensuada i la infidelitat són fenòmens diferents. Tal com assenyalen Hangen et al. (2020), el consentiment i els acords relacionals són elements centrals per distingir les relacions no monògames consensuades de la infidelitat.

En aquest estudi, totes les persones participants responien a partir d'una definició comuna d'infidelitat, fet que permet comparar els antecedents entre grups. Tanmateix, aquests antecedents poden estar vinculats a experiències viscudes en diferents moments de la trajectòria relacional. Per exemple, en el cas de les persones amb relacions no monògames consensuades, podrien correspondre a experiències en relacions monògames anteriors o a situacions interpretades com una transgressió dels límits establerts.

Aquesta interpretació és coherent amb la literatura sobre no-monogàmia consensuada, que destaca que aquests models relacionals no es defineixen per l'absència d'exclusivitat, sinó per la presència de consentiment, comunicació i negociació dels límits (Conley et al., 2013; Moors et al., 2013).

En aquesta línia, Lehmiller (2015) mostra que la comparació entre monogàmia, no-monogàmia consensuada i infidelitat és complexa, ja que també hi ha persones en relacions monògames que informen de contactes sexuals fora de la parella principal sense coneixement de l'altra persona.

Per tant, el fet que el grup de relacions no monògames consensuades informi de més antecedents d'infidelitat no indica necessàriament una major infidelitat en el present, sinó que pot reflectir trajectòries relacionals més diverses, experiències prèvies o diferents maneres d'identificar i reportar les transgressions relacionals.

Així doncs, els resultats obtinguts són coherents amb la literatura prèvia. El ghosting apareix especialment vinculat a les relacions ocasionals, d'acord amb els estudis que el relacionen amb formes de desvinculació evitativa, mentre que els antecedents d'infidelitat en les relacions no monògames consensuades s'han d'interpretar segons la trajectòria i els acords relacionals de cada persona.

En darrer lloc, la **tercera hipòtesi** es compleix parcialment. Es preveia que el tipus de relació afectiva s'associés amb diferents variables sociodemogràfiques. Els resultats van confirmar aquesta hipòtesi en relació amb l'orientació sexual, l'entorn de residència i l'edat, ja que les relacions no monògames consensuades van aparèixer més representades entre persones pertanyents a minories sexuals i en entorns urbans grans, mentre que les persones amb relacions monògames van presentar una edat mitjana més elevada. No obstant això, la hipòtesi no es va confirmar pel que fa al gènere ni al nivell educatiu, ja que aquestes variables no van mostrar una relació rellevant des del punt de vista estadístic.

Pel que fa a l'orientació sexual, les dades mostren una distribució diferenciada dels models relacionals. Les persones heterosexuals es concentren principalment en el grup de relacions monògames, mentre que algunes orientacions sexuals minoritàries, com la bisexualitat, la pansexualitat/omnisexualitat/multisexualitat i la demisexualitat, apareixen més representades en el grup de relacions no monògames consensuades. Aquest patró és coherent amb Levine et al. (2018), que van observar una major freqüència de relacions obertes entre persones gais, lesbianes i

bisexuals en comparació amb persones heterosexuales, així com amb Hauptert et al. (2017), que assenyalen que l'experiència amb relacions no monògames consensuades pot variar segons característiques sociodemogràfiques. En aquest sentit, la major presència de minories sexuals en el grup CNM pot entendre's en relació amb una major exposició a discursos i comunitats on la diversitat afectivosexual i el qüestionament de la norma monògama estan més visibilitzats.

Respecte a l'entorn de residència, també s'observa un patró diferenciat entre els grups. Les relacions no monògames consensuades apareixen amb més freqüència en entorns urbans grans, mentre que les relacions monògames es distribueixen sobretot en entorns urbans mitjans. Aquest resultat pot interpretar-se amb prudència a partir del paper del context comunitari en la visibilitat i l'accés a recursos vinculats a la diversitat afectivosexual. En aquest sentit, Paceley et al. (2020) van assenyalar que la mida de la comunitat s'associa amb diferències en el clima comunitari i en la disponibilitat i ús de recursos per a persones de minories sexuals i de gènere. Així, els entorns urbans grans podrien oferir més oportunitats de socialització, més anonimat, una major diversitat de contactes i més accés a comunitats o espais on es visibilitzen formes relacionals menys normatives.

En relació amb l'edat, les persones amb relacions monògames van presentar una mitjana superior a la dels grups amb relacions no monògames consensuades i ocasionals o sense compromís. Aquest resultat podria indicar que la monogàmia és més freqüent en etapes vitals més avançades, mentre que altres models relacionals tendeixen a concentrar-se en persones més joves, possiblement en contextos de major exploració afectiva i relacional. Aquesta interpretació és coherent amb Moors et al. (2021), que van observar que l'interès, el desig i l'experiència amb el poliamor eren especialment freqüents en una mostra d'adults solters, suggerint que l'obertura cap a models relacionals alternatius pot estar vinculada a etapes vitals caracteritzades per una major exploració afectivosexual i relacional.

Tot i així, els patrons observats en relació amb el gènere i el nivell educatiu no van seguir la tendència prevista inicialment. Pel que fa al gènere, aquest resultat podria estar influït, almenys en part, per les característiques de la mostra, formada majoritàriament per dones. Tanmateix, també és coherent

amb Hauptert et al. (2017), que no van trobar diferències significatives entre homes i dones en l'experiència al llarg de la vida amb relacions no monògames consensuades en una mostra representativa dels Estats Units. Pel que fa al nivell educatiu, la manca d'associació significativa és coherent amb Van Den Noortgate et al. (2025), que tampoc van trobar una relació clara entre el nivell educatiu i la participació en diferents formes de no-monogàmia. Així, aquests resultats suggereixen que el gènere i el nivell educatiu podrien tenir un paper menys determinant en la configuració dels models relacionals que altres factors personals, relacionals o contextuais.

En conjunt, la tercera hipòtesi es confirma pel que fa a l'orientació sexual, l'entorn de residència i l'edat, però no pel que fa al gènere ni al nivell educatiu. Així doncs, les dades obtingudes suggereixen que alguns factors sociodemogràfics poden estar associats al tipus de relació afectiva, però també mostren que aquesta associació no és homogènia per a totes les variables analitzades.

D'aquesta manera, els resultats reforcen la idea que aquests models no s'han d'entendre com categories rígides o jeràrquiques, sinó com formes diverses de vinculació associades a característiques i contextos diferents. Així, l'estudi de les relacions contemporànies requereix una mirada plural, contextualitzada i no patologitzant.

6. Limitacions

Tot i les aportacions d'aquesta investigació, cal tenir en compte diverses limitacions metodològiques a l'hora d'interpretar els resultats.

En primer lloc, es tracta d'un estudi quantitatiu, transversal i correlacional. Això implica que les dades s'han recollit en un únic moment temporal i que, per tant, no és possible establir relacions causals entre les variables. De manera que, no es pot establir si determinades característiques psicològiques causen l'elecció d'un model relacional concret.

En segon lloc, la mostra s'ha obtingut mitjançant un mostreig no probabilístic de conveniència i bola de neu, principalment a través de xarxes socials i espais vinculats a la diversitat relacional. Així, els resultats no es poden generalitzar de manera directa al conjunt de la població.

En tercer lloc, la mida i la distribució dels grups no és homogènia. Tot i que la mostra final permet realitzar anàlisis exploratòries, està formada majoritàriament per dones i per persones heterosexuales, mentre que alguns grups, com les persones amb relacions ocasionals o sense compromís, altres identitats de gènere i determinades orientacions sexuals, tenen una representació més reduïda.

Aquest desequilibri pot haver afectat la potència estadística de les anàlisis i podria haver influït en alguns resultats, especialment en l'absència de diferències significatives segons el gènere. Per aquest motiu, cal interpretar els resultats amb prudència i evitar-ne una generalització directa al conjunt de la població.

A més, cal interpretar amb prudència les associacions obtingudes mitjançant les proves de chi-quadrat, especialment les relacionades amb l'orientació sexual i l'entorn de residència, ja que algunes categories presentaven un nombre reduït de casos. Futures investigacions podrien reagrupar categories amb baixa freqüència o utilitzar proves exactes per obtenir estimacions més robustes.

També cal considerar que la recollida de dades s'ha dut a terme mitjançant qüestionaris en línia autoadministrats. Aquest format pot facilitar una major sinceritat en l'abordatge de temes íntims, però també pot introduir biaixos relacionats amb la comprensió de les preguntes, el record de les experiències viscudes i la tendència a respondre de manera socialment acceptable. Aquesta qüestió és especialment rellevant en variables sensibles com la infidelitat, el ghosting o les relacions no monògames, que poden ser interpretades de manera diferent segons els acords relacionals, les experiències prèvies o el context cultural de cada participant. Tot i que s'ha inclòs una escala de desitjabilitat social, no es pot descartar que aquesta variable hagi condicionat parcialment les respostes obtingudes.

Finalment, l'estudi se centra en un conjunt concret de variables psicològiques, conductuals i sociodemogràfiques, i no aprofundeix en altres factors relacionals que també podrien ser rellevants per comprendre millor els diferents models de relació afectivosexual, com la satisfacció relacional, la durada de la relació, la qualitat de la comunicació, els acords explícits de

parella, l'autoestima, les experiències prèvies d'infidelitat o ruptura i els motius personals per escollir un determinat model relacional. Tot i que la incorporació d'aquestes variables podria aportar una comprensió més completa dels resultats, la seva absència no invalida els objectius del present estudi, sinó que en delimita l'abast.

En aquest sentit, futures investigacions podrien incorporar aquests elements, així com metodologies qualitatives o dissenys longitudinals, per analitzar amb més profunditat l'experiència subjectiva de les persones en els diferents models relacionals.

7.Conclusions

A partir dels objectius plantejats i dels resultats obtinguts, es pot concloure que els diferents models relacionals presenten perfils diferenciats en diverses de les variables analitzades. Especialment pel que fa a la soledat romàntica, la cerca d'emocions, la desitjabilitat social, el ghosting, la infidelitat, l'orientació sexual, l'edat i l'entorn de residència.

Es van observar diferències significatives en cerca d'emocions, manca de perseverança, soledat romàntica i desitjabilitat social segons el tipus de relació afectiva. Les persones amb relacions no monògames consensuades van presentar puntuacions més elevades en cerca d'emocions i desitjabilitat social, mentre que les persones amb relacions ocasionals o sense compromís van mostrar nivells més baixos de soledat romàntica. En canvi, no es van trobar diferències significatives en les dimensions d'aferrament ni en les dimensions d'intel·ligència emocional avaluades.

També es van identificar diferències en les conductes relacionals analitzades. Les persones amb relacions ocasionals o sense compromís van presentar una major freqüència de ghosting, mentre que les persones amb relacions no monògames consensuades van informar de més antecedents d'infidelitat.

Pel que fa a les variables sociodemogràfiques, es va observar una associació significativa entre el tipus de relació afectiva i l'orientació sexual, així com amb l'entorn de residència. Les persones pertanyents a minories sexuals i les persones residents en entorns urbans grans van aparèixer més representades en el grup de relacions no monògames consensuades. A més, les persones

amb relacions monògames van presentar una edat mitjana més elevada que les persones amb relacions no monògames consensuades i ocasionals o sense compromís. Per contra, el gènere i el nivell educatiu no van mostrar una associació significativa amb el model relacional.

En conjunt, aquests resultats suggereixen que les relacions afectivosexuals contemporànies constitueixen una realitat diversa i heterogènia, en la qual diferents models relacionals s'associen amb perfils psicològics, conductuals i sociodemogràfics diferenciats. Per aquest motiu, resulta necessari continuar investigant aquesta diversitat relacional des d'una perspectiva contextualitzada i lliure d'estigmes.

Futures investigacions haurien d'incorporar mostres més àmplies i equilibrades, així com dissenys longitudinals i metodologies complementàries que permetin aprofundir en la comprensió dels factors associats als diferents models relacionals.

8. Bibliografia

- Alexe, L. (2010). Romantic relationships and their transformation in the reflexive society: Themes and methods in Jean-Claude Kaufmann's surveys. *Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology*, 1(1), 1–12.
- Allen, E. S., Atkins, D. C., Snyder, D. K., Gordon, K. C., & Glass, S. P. (2005). Intrapersonal, interpersonal, and contextual factors in engaging in and responding to extramarital involvement. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 12(2), 101–130. <https://doi.org/10.1093/clipsy.bpi014>
- Atkins, D. C., Baucom, D. H., & Jacobson, N. S. (2001). Understanding infidelity: Correlates in a national random sample. *Journal of Family Psychology*, 15(4), 735–749. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.15.4.735>

- Balzarini, R. N., Dharma, C., Kohut, T., Campbell, L., Lehmler, J. J., Harman, J. J., & Holmes, B. M. (2019). Comparing relationship quality across different types of romantic partners in polyamorous and monogamous relationships. *Archives of Sexual Behavior*, 48(6), 1749–1767. <https://doi.org/10.1007/s10508-019-1416-7>
- Balzarini, R. N., McDonald, J. N., Kohut, T., Lehmler, J. J., Holmes, B. M., & Harman, J. J. (2021). Compersion: When jealousy-inducing situations don't (just) induce jealousy. *Archives of Sexual Behavior*, 50(4), 1311–1324. <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01853-1>
- Banaszkiewicz, P. (2025). Personality differences between individuals involved in polyamorous and monogamous relationships. *Sexualities*, 28(3), 1207–1220. <https://doi.org/10.1177/13634607241252985>
- Barker, M. (2011). Monogamies and non-monogamies: A response to "The challenge of monogamy". *Sexualities*, 14(3), 281–287. <https://doi.org/10.1177/1363460711406466>
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 226–244. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.61.2.226>
- Barzallo Gualan, M. N., & Medina Llivisupa, N. M. (2024). Etiología de la infidelidad: Apego en la infancia [Trabajo de titulación, Universidad Católica de Cuenca]. Universidad Católica de Cuenca.
- Bauman, Z. (2000). *Liquid modernity*. Polity Press.
- Bauman, Z. (2005). *Liquid love: On the frailty of human bonds*. Polity Press.
- Blumenthal, S. A., & Young, L. J. (2023). The neurobiology of love and pair bonding from human and animal perspectives. *Biology*, 12(6), Article 844. <https://doi.org/10.3390/biology12060844>
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and loss: Vol. 1. Attachment* (2nd ed.). Basic Books.
- Castro, Á., & Barrada, J. R. (2020). Dating apps and their sociodemographic and psychosocial correlates: A systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18), Article 6500. <https://doi.org/10.3390/ijerph17186500>
- Claxton, S. E., & van Dulmen, M. H. M. (2013). Casual sexual relationships and experiences in emerging adulthood. *Emerging Adulthood*, 1(2), 138–150. <https://doi.org/10.1177/2167696813487181>
- Collins, T. J., & Gillath, O. (2012). Attachment, breakup strategies, and associated outcomes: The effects of security enhancement on the selection of breakup strategies. *Journal of Research in Personality*, 46(2), 210–222. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2012.01.008>

- Conley, T. D., Matsick, J. L., Moors, A. C., & Ziegler, A. (2017). Investigation of consensually nonmonogamous relationships: Theories, methods, and new directions. *Perspectives on Psychological Science*, 12(2), 205–232. <https://doi.org/10.1177/1745691616667925>
- Conley, T. D., Moors, A. C., Matsick, J. L., & Ziegler, A. (2013). The fewer the merrier?: Assessing stigma surrounding consensually non-monogamous romantic relationships. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 13(1), 1–30. <https://doi.org/10.1111/j.1530-2415.2012.01286.x>
- Copen, C. E., Daniels, K., Vespa, J., & Mosher, W. D. (2012). First marriages in the United States: Data from the 2006–2010 National Survey of Family Growth. *National Health Statistics Reports*, 49, 1–21.
- Crowne, D. P., & Marlowe, D. (1960). A new scale of social desirability independent of psychopathology. *Journal of Consulting Psychology*, 24(4), 349–354. <https://doi.org/10.1037/h0047358>
- Cándido, A., Orduña, E., Perales, J. C., Verdejo-García, A., & Billieux, J. (2012). Validation of a short Spanish version of the UPPS-P impulsive behaviour scale. *Trastornos Adictivos*, 14(3), 73–78. [https://doi.org/10.1016/S1575-0973\(12\)70048-X](https://doi.org/10.1016/S1575-0973(12)70048-X)
- DePaulo, B. M. (2017). *Alone: The badass psychology of people who like being alone*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
- DeWall, C. N., Lambert, N. M., Slotter, E. B., Pond, R. S., Deckman, T., Finkel, E. J., Luchies, L. B., & Fincham, F. D. (2011). So far away from one's partner, yet so close to romantic alternatives: Avoidant attachment, interest in alternatives, and infidelity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 101(6), 1302–1316. <https://doi.org/10.1037/a0025497>
- Duncombe, J., Harrison, K., Allan, G., & Marsden, D. (2004). *The state of affairs: Explorations in infidelity and commitment*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Eisenberg, M. E., Ackard, D. M., Resnick, M. D., & Neumark-Sztainer, D. (2009). Casual sex and psychological health among young adults: Is having "friends with benefits" emotionally damaging? *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, 41(4), 231–237. <https://doi.org/10.1363/4123109>
- Epstein, M., Calzo, J. P., Smiler, A. P., & Ward, L. M. (2009). "Anything from making out to having sex": Men's negotiations of hooking up and friends with benefits scripts. *Journal of Sex Research*, 46(5), 414–424. <https://doi.org/10.1080/00224490902775801>
- Esteinou, R. (2009-2010). Las relaciones de pareja en el México moderno. *Revista Casa del Tiempo*, 3(26), 65–75.
- Extremera Pacheco, N., Rey, L., & Sánchez-Álvarez, N. (2019). Validation of the Spanish version of the Wong Law Emotional Intelligence Scale (WLEIS-S).

- Psicothema*, 31(1), 94–100.
<https://doi.org/10.7334/psicothema2018.147>
- Ferrando, P. J., & Chico, E. (2000). Adaptación y análisis psicométrico de la escala de deseabilidad social de Marlowe y Crowne. *Psicothema*, 12(3), 383–389.
- Ferrer, M. (2018). De la monogamia al poliamor: Una revisión de las relaciones no monógamas consensuadas. *Revista de Psicología*, 36(2), 553–587.
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 70–74.
<https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.008>
- Fisher, M. L., Worth, K., Garcia, J. R., & Meredith, T. (2012). Feelings of regret following uncommitted sexual encounters in Canadian university students. *Culture, Health & Sexuality*, 14(1), 45–57.
<https://doi.org/10.1080/13691058.2011.619579>
- Garcia, J. R., Reiber, C., Massey, S. G., & Merriwether, A. M. (2012). Sexual hookup culture: A review. *Review of General Psychology*, 16(2), 161–176.
<https://doi.org/10.1037/a0027911>
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. Bantam Books.
- Granillo-Velasco, L. F., & Sánchez-Aragón, R. (2020). Soledad en la pareja y su relación con el apego. *CienciaUAT*, 15(1), 48–62.
<https://doi.org/10.29059/cienciauat.v15i1.1376>
- Grunt-Mejer, K., & Campbell, C. (2016). Around consensual nonmonogamies: Assessing attitudes toward nonexclusive relationships. *The Journal of Sex Research*, 53(1), 45–53.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1010193>
- Guerrero-Apolo, J. D., Navarro-Pastor, J. B., Bulbena-Vilarrasa, A., & Gabarre-Mir, J. (2018). The slant of the forehead as a craniofacial feature of impulsiveness. *Revista Brasileira de Psiquiatria*, 40(3), 270–276.
<https://doi.org/10.1590/1516-4446-2017-2339>
- Hall, J. H., & Fincham, F. D. (2009). Psychological distress: Precursor or consequence of dating infidelity? *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(2), 143–159. <https://doi.org/10.1177/0146167208327189>
- Hangen, E. J., Cravens, J. D., & Coffey, J. K. (2020). Delineating the boundaries between nonmonogamy and infidelity: Bringing consent back into definitions of consensual nonmonogamy with latent profile analysis. *The Journal of Sex Research*, 57(4), 438–457.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1669133>
- Hauptert, M. L., Moors, A. C., Gesselman, A. N., & Garcia, J. R. (2017). Estimates and correlates of engagement in consensually non-monogamous

- relationships. *Current Sexual Health Reports*, 9, 155–165. <https://doi.org/10.1007/s11930-017-0121-6>
- Hawkley, L. C., & Capitanio, J. P. (2015). Perceived social isolation, evolutionary fitness and health outcomes: A lifespan approach. *Philosophical Transactions of the Royal Society B*, 370(1669), Article 20140114. <https://doi.org/10.1098/rstb.2014.0114>
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511–524. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Herrera-López, M., Casas, J. A., Romera, E. M., Ortega-Ruiz, R., & Del Rey, R. (2024). Psychometric properties of the RG-C Romantic Ghosting Scale: An instrumental study in a Colombian sample. *Psychology, Society & Education*, 16(1), 43–53. <https://doi.org/10.21071/psye.v16i1.16372>
- Iyengar, S. S., & Lepper, M. R. (2000). When choice is demotivating: Can one desire too much of a good thing? *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(6), 995–1006. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.6.995>
- Jonason, P. K. (2013). Four functions for four relationships: Consensus definitions of university students. *Archives of Sexual Behavior*, 42(8), 1407–1414. <https://doi.org/10.1007/s10508-013-0189-7>
- Jonason, P. K., Li, N. P., & Cason, M. J. (2012). The “booty call”: A compromise between men’s and women’s ideal mating strategies. *The Journal of Sex Research*, 49(5), 460–470. <https://doi.org/10.1080/00224499.2011.573392>
- Katz-Wise, S. L., & Hyde, J. S. (2014). Sexuality and gender: The interplay. In D. L. Tolman & L. M. Diamond (Eds.), *APA handbook of sexuality and psychology: Vol. 1. Person-based approaches* (pp. 29–62). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/14193-002>
- Kelberga, A., & Martinsone, B. (2021). Differences in motivation to engage in sexual activity between people in monogamous and non-monogamous committed relationships. *Frontiers in Psychology*, 12, Article 753460. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.753460>
- King, B. M. (2022). Social desirability bias in self-reported sexual behavior: A review. *Archives of Sexual Behavior*, 51, 1929–1940. <https://doi.org/10.1007/s10508-021-02197-0>
- Koessler, R. B., Kohut, T., & Campbell, L. (2019). When your boo becomes a ghost: The association between breakup strategy and breakup role in experiences of relationship dissolution. *Collabra: Psychology*, 5(1), Article 29. <https://doi.org/10.1525/collabra.230>
- Lehmiller, J. J. (2015). A comparison of sexual health history and practices among monogamous and consensually nonmonogamous sexual partners.

- The Journal of Sexual Medicine*, 12(10), 2022–2028.
<https://doi.org/10.1111/jsm.12987>
- Levine, E. C., Herbenick, D., Martinez, O., Fu, T.-C., & Dodge, B. (2018). Open relationships, nonconsensual nonmonogamy, and monogamy among U.S. adults: Findings from the 2012 National Survey of Sexual Health and Behavior. *Archives of Sexual Behavior*, 47(5), 1439–1450.
<https://doi.org/10.1007/s10508-018-1178-7>
- Lindholm, C. (2006). Romantic love and anthropology. *Etnofoor*, 19(1), 5–21.
<https://doi.org/10.2307/25758107>
- López Beltrán, M. I., Pérez Barberá, M. A., Piquer Barrachina, M. B., & Ballester-Arnal, R. (2017). Motivos y reacciones ante la infidelidad en población universitaria. *Àgora de Salut*, 4, 215–222.
<https://doi.org/10.6035/AgoraSalut.2017.4.22>
- Ludeña, D., & Balbuca, A. (2026). Infidelidad en la pareja: Predictores y modelos de reestructuración. *Ciencia Latina Revista Científica Multidisciplinar*, 10, 3473–3498. https://doi.org/10.37811/cl_rcm.v10i2.23382
- Malouff, J. M., Schutte, N. S., & Thorsteinsson, E. B. (2014). Trait emotional intelligence and romantic relationship satisfaction: A meta-analysis. *American Journal of Family Therapy*, 42(1), 53–66.
<https://doi.org/10.1080/01926187.2012.748549>
- Matsick, J. L., Conley, T. D., Ziegler, A., Moors, A. C., & Rubin, J. D. (2014). Love and sex: Polyamorous relationships are perceived more favourably than swinging and open relationships. *Psychology & Sexuality*, 5(4), 339–348.
<https://doi.org/10.1080/19419899.2013.832934>
- Maureira Cid, F. (2011). Los cuatro componentes de la relación de pareja. *Revista Electrónica de Psicología Iztacala*, 14(1), 321–332.
- Mogilski, J. K., Memering, S. L., Welling, L. L. M., & Shackelford, T. K. (2019). Monogamy versus consensual non-monogamy: Alternative approaches to pursuing a strategically pluralistic mating strategy. *Archives of Sexual Behavior*, 48, 2111–2125. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1288-5>
- Moors, A. C., Gesselman, A. N., & Garcia, J. R. (2021). Desire, familiarity, and engagement in polyamory: Results from a national sample of single adults in the United States. *Frontiers in Psychology*, 12, Article 619640.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.619640>
- Moors, A. C., Matsick, J. L., & Schechinger, H. A. (2017). Unique and shared relationship benefits of consensually non-monogamous and monogamous relationships: A review and insights for moving forward. *European Psychologist*, 22(1), 55–71. <https://doi.org/10.1027/1016-9040/a000278>
- Moors, A. C., Matsick, J. L., Ziegler, A., Rubin, J. D., & Conley, T. D. (2013). Stigma toward individuals engaged in consensual nonmonogamy: Robust

- and worthy of additional research. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 13(1), 52–69. <https://doi.org/10.1111/asap.12020>
- Moors, A. C., Rubin, J. D., Matsick, J. L., Ziegler, A., & Conley, T. D. (2015). It's not just a gay male thing: Sexual minority women and men are equally attracted to consensual non-monogamy. *Journal of Social and Personal Relationships*, 32(7), 932–940. <https://doi.org/10.1177/0265407514541070>
- Navarro, R., Larrañaga, E., Yubero, S., & VÍllora, B. (2020). Psychological correlates of ghosting and breadcrumbing experiences: A preliminary study among adults. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(3), Article 1116. <https://doi.org/10.3390/ijerph17031116>
- Nicholls, E. (2013). From romantic monogamy to polyamory: A feminist critique of compulsory monogamy. *Sexualities*, 16(5–6), 732–749.
- Norona, J. C., Olmstead, S. B., & Welsh, D. P. (2018). Breaking up in emerging adulthood: A developmental perspective of relationship dissolution. *Emerging Adulthood*, 6(2), 116–127. <https://doi.org/10.1177/2167696817700267>
- Owen, J., & Fincham, F. D. (2011). Young adults' emotional reactions after hooking up encounters. *Archives of Sexual Behavior*, 40(2), 321–330. <https://doi.org/10.1007/s10508-010-9652-x>
- Paceley, M. S., Fish, J. N., Thomas, M. M. C., Goffnett, J., & Bostwick, W. (2020). The impact of community size, community climate, and victimization on the physical and mental health of sexual and gender minority youth. *Youth & Society*, 52(3), 427–448. <https://doi.org/10.1177/0044118X19856141>
- Pancani, L., Mazzoni, D., Aureli, N., & Riva, P. (2022). Ghosting and orbiting: An analysis of victims' experiences. *Journal of Social and Personal Relationships*, 39(7), 1987–2007. <https://doi.org/10.1177/02654075211074451>
- Parsons, J. T., Starks, T. J., Gamarel, K. E., & Grov, C. (2012). Non-monogamy and sexual relationship quality among same-sex male couples. *Journal of Family Psychology*, 26(5), 669–677. <https://doi.org/10.1037/a0029561>
- Powell, D. N., Freedman, G., Williams, K. D., Le, B., & Green, H. (2021). A multi-study examination of attachment and implicit theories of relationships in ghosting experiences. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(9), 2225–2248. <https://doi.org/10.1177/02654075211009308>
- Pronk, T., & Denissen, J. J. A. (2019). A rejection mind-set: Choice overload in online dating. *Social Psychological and Personality Science*, 11(3), 388–396. <https://doi.org/10.1177/1948550619866189>
- Richards, C., & Barker, M. (2013). *Sexuality and gender for mental health professionals: A practical guide*. SAGE Publications.

- Robert-Brady, E. (2014). Love, marriage and family in the twenty-first century. *Sociology Compass*, 8(1), 64–75.
- Rodríguez Salazar, T., & Rodríguez Morales, Z. (2016). El amor y las nuevas tecnologías: Experiencias de comunicación y conflicto. *Comunicación y Sociedad*, 25, 15–41.
- Romero-Palencia, A., Cruz del Castillo, C., & Díaz-Loving, R. (2008). Propuesta de un modelo bio-psico-sociocultural de infidelidad sexual y emocional en hombres y mujeres. *Psicología Iberoamericana*, 16(2), 14–21. <https://doi.org/10.48102/pi.v16i2.281>
- Rubel, A. N., & Bogaert, A. F. (2015). Consensual nonmonogamy: Psychological well-being and relationship quality correlates. *The Journal of Sex Research*, 52(9), 961–982. <https://doi.org/10.1080/00224499.2014.942722>
- Scheibehenne, B., Greifeneder, R., & Todd, P. M. (2010). Can there ever be too many options? A meta-analytic review of choice overload. *Journal of Consumer Research*, 37(3), 409–425. <https://doi.org/10.1086/651235>
- Schutte, N. S., Malouff, J. M., Bobik, C., Coston, T. D., Greeson, C., Jedlicka, C., Rhodes, E., & Wendorf, G. (2001). Emotional intelligence and interpersonal relations. *The Journal of Social Psychology*, 141(4), 523–536. <https://doi.org/10.1080/00224540109600569>
- Schwartz, B. (2004). *The paradox of choice: Why more is less*. Ecco.
- Sierra, M. I. P., Henao, L. J. A., Rodríguez, S. M. U., Muñoz, R. A. C., Medina, Y. F. T., & Carmona-Cardona, C. A. (2023). Celos patológicos e impulsividad: Un actual dilema en las relaciones de pareja. *Ciencia y Academia*, 4. <https://doi.org/10.21501/2744838X.4655>
- Sternberg, R. J. (1989). *El triángulo del amor: Intimidad, pasión y compromiso*. Paidós.
- Sternberg, R. J. (2002). *La experiencia del amor: La evolución de la relación amorosa a lo largo del tiempo*. Paidós.
- Thompson, A. E., & O'Sullivan, L. F. (2016). Drawing the line: The development of a comprehensive assessment of infidelity judgments. *The Journal of Sex Research*, 53(8), 910–926. <https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1062840>
- Timmermans, E., Hermans, A.-M., & Oprea, S. J. (2021). Gone with the wind: Exploring mobile daters' ghosting experiences. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(2), 783–801. <https://doi.org/10.1177/0265407520970287>
- Torres Otálora, Á. P., Torres Castañeda, L. J., & Riveros Munévar, F. (2016). Relación entre tendencia a la infidelidad emocional y/o sexual e

inteligencia emocional en estudiantes universitarios. *Cuadernos Hispanoamericanos de Psicología*, 16(1), 57–70.

- Van Den Noortgate, M., Wuyts, E., & Willems, K. (2025). Margins or mainstream: A cross-sectional study on consensual and non-consensual non-monogamy in the general Belgian adult population. *Humanities and Social Sciences Communications*, 12, Article 1561. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-05956-9>
- Villegas Besora, M., & Mallor Plou, P. (2012). La dimensión estructural y evolutiva en las relaciones de pareja. *Acción Psicológica*, 9(2), 97–109. <https://doi.org/10.5944/ap.9.2.4107>
- Vowels, L. M., Vowels, M. J., & Mark, K. P. (2022). Is infidelity predictable? Using explainable machine learning to identify the most important predictors of infidelity. *The Journal of Sex Research*, 59(2), 224–237. <https://doi.org/10.1080/00224499.2021.1967846>
- Vrangalova, Z., & Ong, A. D. (2014). Who benefits from casual sex? The moderating role of sociosexuality. *Social Psychological and Personality Science*, 5(8), 883–891. <https://doi.org/10.1177/1948550614537308>
- Weiser, D. A., Lalasz, C. B., Weigel, D. J., & Evans, W. P. (2014). A prototype analysis of infidelity. *Personal Relationships*, 21(4), 655–675. <https://doi.org/10.1111/pere.12056>
- Wentland, J. J., & Reissing, E. (2014). Casual sexual relationships: Identifying definitions for one night stands, booty calls, fuck buddies, and friends with benefits. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 23(3), 167–177. <https://doi.org/10.3138/cjhs.2744>
- Whiteside, S. P., & Lynam, D. R. (2001). The five-factor model and impulsivity: Using a structural model of personality to understand impulsivity. *Personality and Individual Differences*, 30(4), 669–689. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(00\)00064-7](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00064-7)
- Whitton, S. W., Weitbrecht, E. M., Kuryluk, A. D., & Hutsell, D. W. (2014). A randomized waitlist-controlled trial of culturally sensitive relationship education for male same-sex couples. *Journal of Family Psychology*, 30(6), 763–768. <https://doi.org/10.1037/fam0000229>
- Wosick-Correa, K. (2010). Agreements, rules and agentic fidelity in polyamorous relationships. *Psychology & Sexuality*, 1(1), 44–61. <https://doi.org/10.1080/19419891003634471>
- Yárnoz-Yaben, S. (2008). Adaptación al castellano de la escala para la evaluación de la soledad social y emocional en adultos SESLA-S. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 8(1), 103–116.

Yárnoz-Yaben, S., & Comino, P. (2011). Evaluación del apego adulto: Análisis de la convergencia entre diferentes instrumentos. *Acción Psicológica*, 8(2), 67–85. <https://doi.org/10.5944/ap.8.2.191>

Yela, C. (1997). Curso temporal de los componentes básicos del amor a lo largo de la relación de pareja. *Psicothema*, 9(1), 1–15.

9. Annexos

Annex I: Qüestionari

Solicitamos su colaboración en el Trabajo de Fin de Grado en el ámbito de la Psicología, realizado en la Universitat Rovira i Virgili. El objetivo de este estudio es analizar los tipos de relaciones de pareja. Por ello, es muy importante que responda a todas las preguntas con la máxima sinceridad posible.

La participación en este estudio es totalmente voluntaria. El cuestionario es anónimo y no se recogerá ningún dato que permita su identificación personal. Los datos obtenidos serán tratados de forma confidencial y exclusivamente con fines académicos, aplicando las medidas de seguridad correspondientes.

Este estudio no conlleva ningún riesgo y puede abandonarlo en cualquier momento. Su realización no le llevará más de 10-15 minutos.

Para cualquier duda o consulta, puede escribir a: sara.arcosv@estudiants.urv.cat

Muchas gracias por su participación. Su colaboración es fundamental para el desarrollo de este estudio.

Al enviar este formulario, no se recopilarán automáticamente datos personales como el nombre o la dirección de correo electrónico, a menos que usted los proporcione voluntariamente.

INFORMACIÓN DE PROTECCIÓN DE DATOS PERSONALES

El responsable del tratamiento de sus datos personales es la Universitat Rovira i Virgili con CIF Q9350003A y con domicilio fiscal al carrer de l'Escorxador, s/n, 43003 de Tarragona.

La finalidad es participar en el estudio del Trabajo Final de Grado en los términos descritos de información al participante. En el caso que el estudio prevea la publicación, difusión y reutilización de los resultados obtenidos incluyendo datos personales, los datos personales serán utilizados para este fin siempre que la persona interesada haya dado su consentimiento.

Puede ejercer los derechos de acceso, rectificación, supresión, portabilidad, limitación u oposición al tratamiento, mediante un escrito dirigido al Registro General de la URV a la misma dirección del domicilio fiscal o mediante su

presentación al Registro General de la Universitat, presencialmente o telemática, según se indica a <https://seuelectronica.urv.cat/registre.html>.

Puede consultar información adicional sobre este tratamiento de datos personales denominado Trabajos de Fin de Grado y sus derechos al Registro d'Activitats del Tractament de la URV publicado a <https://seuelectronica.urv.cat/rgpd> en el que también se puede consultar la Política de Privacidad de la URV. Adicionalmente, puede dirigir a nuestros delegados de protección de datos cualquier consulta sobre protección de datos personales a la dirección de correo electrónico dpd@urv.cat.

1. Doy mi consentimiento para el acceso y utilización de mis datos personales en las condiciones detalladas anteriormente sobre el estudio.

☐ Sí

☐ No

2. Género

☐ Hombre

☐ Mujer

☐ Otro

☐ Prefiero no contestar

3. Edad

4. Orientación sexual

☐ Heterosexual, atracción hacia personas de otro género

☐ Homosexual, atracción hacia personas del mismo género

☐ Bisexual, atracción hacia más de un género, habitualmente incluyendo el propio y otros, pero el género puede ser un factor relevante en la atracción

☐ Pansexual/Omnisexual/Multisexual, atracción hacia personas independientemente de su género o hacia múltiples géneros, con poca o ninguna importancia del género en la atracción

☐ Asexual, no experimenta atracción sexual hacia otras personas

☐ Demisexual, atracción sexual que aparece solo tras establecer un vínculo emocional previo

☐ Queer/Polisexual, identidades que engloban atracciones hacia múltiples géneros de forma no exclusiva o que se alejan de las categorías tradicionales de orientación sexual

- ☐ Otra
- ☐ Prefiero no contestar

5. Nivel educativo

- ☐ Educación primaria
- ☐ Educación secundaria obligatoria (ESO)
- ☐ Bachillerato
- ☐ Formación Profesional (FP)
- ☐ Estudios universitarios
- ☐ Estudios de posgrado (máster)
- ☐ Doctorado

6. ¿Cuántas horas trabajas a la semana?

7. ¿Qué tipo de entorno describe mejor el lugar donde vives actualmente?

- ☐ Entorno rural, pueblo pequeño, baja densidad de población
- ☐ Entorno semi-rural, pueblo o municipio pequeño con cierta conexión urbana
- ☐ Entorno urbano medio, ciudad de tamaño medio
- ☐ Entorno urbano grande, gran ciudad o área metropolitana
- ☐ Otro

8. ¿Has realizado ghosting alguna vez?

Ghosting: dejar de responder o desaparecer de una relación o interacción sin dar explicaciones a la otra persona.

- ☐ Nunca
- ☐ Rara vez
- ☐ A veces
- ☐ Frecuentemente
- ☐ Muy frecuentemente

9. ¿Has sido infiel a alguna de tus parejas?

Infidelidad: mantener conductas afectivas o sexuales con otra persona sin el consentimiento de la pareja, rompiendo el acuerdo de exclusividad.

- ☐ Nunca
- ☐ Rara vez
- ☐ A veces

- ☐ Frecuentemente
- ☐ Muy frecuentemente

10. ¿Qué tipo de relación de pareja describe mejor tu situación actual o más reciente?

- ☐ Monogamia, relación exclusiva entre dos personas, sin vínculos afectivos o sexuales con terceros
- ☐ No monogamia consensuada, relación en la que todas las personas implicadas acuerdan la posibilidad de mantener vínculos afectivos o sexuales con otras personas
- ☐ Relaciones ocasionales o sin compromiso, vínculos afectivos o sexuales sin exclusividad ni intención de mantener una relación estable a largo plazo
- ☐ No mantengo ningún tipo de relación actualmente
- ☐ Otro

11. Seguidamente aparecen varios párrafos referidos a nuestra forma de relacionarnos con los demás. Por favor, seleccione la opción que mejor se adecue a su forma de relacionarse afectivamente de entre los cuatro siguientes:

- ☐ 1. Me resulta fácil acercarme emocionalmente a los demás. Me siento cómodo tanto en las situaciones en que tengo que confiar en los demás como en aquellas en que otros han depositado su confianza en mí. El hecho de estar sólo/a o de que los demás no me acepten no me trastorna.
- ☐ 2. Me siento bien cuando no tengo una relación afectiva. Es muy importante para mí sentirme independiente y autosuficiente, y prefiero no depender de otros o que otros dependan de mí.
- ☐ 3. Quiero establecer un mayor grado de intimidad afectiva con los demás, pero a menudo encuentro que los demás marcan más distancias de lo que a mí me gustaría. Me siento perdido/a cuando no estoy en una relación afectiva, pero a veces me altera que los demás no me valoren tanto como yo les valoro a ellos.
- ☐ 4. Me siento mal cuando me acerco emocionalmente a los otros. Quiero mantener relaciones afectivas, pero encuentro difícil confiar totalmente, o depender de los demás. Me preocupa que pueda sufrir si no guardo las distancias con los demás.

12. Ahora, por favor, deberá rodear con un círculo el número que refleje mejor su grado de acuerdo con la idea que se expresa en cada párrafo, según la siguiente escala:

Ítem	Total desacuerdo	Bastante en desacuerdo	Un poco en desacuerdo	Ni desacuerdo ni acuerdo	Un poco de acuerdo	Bastante de acuerdo	Totalmente de acuerdo
12. Me resulta fácil acercarme emocionalmente a los demás. Me siento cómodo tanto en las situaciones en que tengo que confiar en los demás como en aquellas en que otros han depositado su confianza en mí. El hecho de estar sólo/a o de que los demás no me acepten no me trastorna.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Me siento bien cuando no tengo una relación afectiva. Es muy importante para mí sentirme independiente y autosuficiente, y prefiero no depender de otros o que otros dependan de mí.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

14. Quiero establecer un mayor grado de intimidad afectiva con los demás, pero a menudo encuentro que los demás marcan más distancias de lo que a mí me gustaría. Me siento perdido/a cuando no estoy en una relación afectiva, pero a veces me altera que los demás no me valoren tanto como yo les valoro a ellos.

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

15. Me siento ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

mal cuando me
acerco
emocionalmente
a los otros.
Quiero
mantener
relaciones
afectivas, pero
encuentro difícil
confiar
totalmente, o
depender de los
demás. Me
preocupa que
pueda sufrir si
no guardo las
distancias con
los demás.

13. UPPS-P

Ítem	Totalmente en desacuerdo	En desacuerdo	Ni de acuerdo ni en desacuerdo	De acuerdo	Totalmente de acuerdo
16. A veces me gusta hacer cosas que dan un poco de miedo.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Disfruto mucho corriendo riesgos.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Generalmente busco experiencias y sensaciones nuevas y excitantes.	☐	☐	☐	☐	☐
19. Me gustan experiencias y sensaciones nuevas y excitantes, aunque causen un poco de miedo y sean poco convencionales.	☐	☐	☐	☐	☐

20. En general me gusta asegurarme de llevar las cosas a buen término.	☐	☐	☐	☐	☐
21. Termino lo que empiezo.	☐	☐	☐	☐	☐
22. Casi siempre termino los proyectos que empiezo.	☐	☐	☐	☐	☐
23. Soy una persona que siempre deja el trabajo hecho.	☐	☐	☐	☐	☐

14. SESLAS-S

Ítem	Totalmente en desacuerdo	En desacuerdo	Ni de acuerdo ni en desacuerdo	De acuerdo	Totalmente de acuerdo
24. Tengo una pareja con quien comparto mis pensamientos y sentimientos más íntimos.	☐	☐	☐	☐	☐
25. Tengo una pareja que me da todo el apoyo y estímulo que necesito.	☐	☐	☐	☐	☐
26. Desearía tener una relación romántica más satisfactoria.	☐	☐	☐	☐	☐
27. Tengo una pareja sentimental y contribuyo a su felicidad.	☐	☐	☐	☐	☐
28. Tengo una necesidad insatisfecha de una relación romántica íntima.	☐	☐	☐	☐	☐

15. WLEIS-S

Ítem	Totalmente en desacuerdo	En desacuerdo	Ni de acuerdo ni en desacuerdo	De acuerdo	Totalmente de acuerdo
29. La mayoría de las veces sé distinguir por qué tengo ciertos sentimientos.	☐	☐	☐	☐	☐
29. Tengo una buena comprensión de mis propias emociones.	☐	☐	☐	☐	☐
30. Realmente comprendo lo que yo siento.	☐	☐	☐	☐	☐
31. Siempre sé si estoy o no estoy feliz.	☐	☐	☐	☐	☐
32. Conozco siempre las emociones de mis amigos a través de sus comportamientos.	☐	☐	☐	☐	☐
33. Soy un buen observador de las emociones de los demás.	☐	☐	☐	☐	☐
34. Soy sensible a los sentimientos y emociones de los demás.	☐	☐	☐	☐	☐
35. Tengo una buena comprensión de las emociones de las personas que me rodean.	☐	☐	☐	☐	☐

16. SDS

Ítem

Verdadero Falso

36. Antes de votar me informo detalladamente de la capacidad de todos los candidatos. ☐ ☐

Ítem	Verdadero	Falso
37. Nunca dudo en dejar lo que estoy haciendo para ayudar a alguien con problemas.	☐	☐
38. A veces me cuesta ponerme a trabajar si no me encuentro con ánimos.	☐	☐
39. Nunca me ha caído nadie realmente mal.	☐	☐
40. Algunas veces dudo de mi habilidad para triunfar en la vida.	☐	☐
41. A veces estoy descontento cuando no puedo hacer las cosas a mi manera.	☐	☐
42. Siempre soy muy cuidadoso con mi manera de vestir.	☐	☐
43. En casa, me comporto tan bien en la mesa como cuando voy a un restaurante.	☐	☐
44. Si pudiera entrar en una sala de cine sin pagar y estuviera seguro de que no me vieran, probablemente lo haría.	☐	☐
45. En algunas ocasiones he renunciado a hacer algo porque pensaba que me faltaba habilidad.	☐	☐
46. A veces me gusta chismorrear un poco.	☐	☐
47. Ha habido veces en que he sentido sentimientos de rebeldía contra personas con autoridad aun sabiendo que ellos tenían la razón.	☐	☐
48. Independientemente de con quién esté hablando, siempre escucho atentamente.	☐	☐
49. Alguna vez me «he hecho el loco» para quitarme a alguien de encima.	☐	☐
50. En alguna ocasión me he aprovechado de alguien.	☐	☐
51. Cuando cometo un error siempre estoy dispuesto a admitirlo.	☐	☐
52. Siempre intento practicar lo que predico.	☐	☐

Ítem	Verdadero	Falso
53. No encuentro particularmente difícil relacionarme con gente escandalosa y detestable.	☐	☐
54. A veces trato de vengarme en lugar de perdonar y olvidar lo que me han hecho.	☐	☐
55. Cuando no sé algo no me importa admitirlo.	☐	☐

17. SDS

Ítem	Verdadero	Falso
56. Siempre soy cortés, aun con gente desagradable.	☐	☐
57. A veces insisto en hacer las cosas a mi manera.	☐	☐
58. En algunas ocasiones siento que soy un manazas.	☐	☐
59. Nunca he dejado que alguien fuera castigado por cosas que había hecho yo.	☐	☐
60. Nunca me enfado cuando me piden que devuelva algún favor que me han hecho.	☐	☐
61. Nunca me irrito cuando la gente expresa ideas muy distintas de las mías.	☐	☐
62. Nunca emprendo un viaje largo sin revisar el coche, moto, bici, etc.	☐	☐
63. En algunas ocasiones me he sentido bastante celoso de la buena fortuna de los demás.	☐	☐
64. Aún no he tenido nunca la necesidad de decirle a alguien que me dejara en paz.	☐	☐
65. A veces me irrita la gente que me pide favores.	☐	☐
66. Nunca me ha parecido que me castigaran sin motivo.	☐	☐
67. A veces pienso que cuando la gente tiene mala suerte es porque se lo merece.	☐	☐

Ítem	Verdadero	Falso
68. Nunca he dicho deliberadamente nada que pudiera herir los sentimientos de alguien.	☐	☐

Muchas gracias por tu colaboración.

Por favor, reenvía este cuestionario a otras personas, será de gran ayuda para la investigación.